

879.1 .M461P

C.1

Maximiani Elegiae. Ad

Stanford University Libraries

3 6105 048 475 565

Maximianus, Etruscus(1890. Petschenig)

Elegiae.

879.1
M461P

Bequest of
PROFESSOR BENJAMIN O. FOSTER, '95

13. O. Ausgabe
July 1906

Berliner Studien für classische Philologie und Archäologie.
Elfter Band. Zweites Heft.

MAXIMIANI ELEGIAE.

AD FIDEM CODICIS ETONENSIS

RECENSUIT ET EMENDAVIT

M. PETSCHENIG.

A 1061 —

BERLIN 1890.

VERLAG VON S. CALVARY & Co.

BERLINER STUDIEN

FÜR

CLASSISCHE PHILOLOGIE UND ARCHAEOLOGIE.

Bisher erschienen:

Erster Band. X, 783 S. gr. 8. Preis 19 Mark.

Inhalt: **Wilhelm Gemoll**, Untersuchungen über die Quellen, den Verfasser und die Abfassungszeit der *Geoponica* (S. 1—280. Einzelpreis 8 M.) — **Ernestus Kuhnert**, De *cura statuarum apud Graecos* (S. 281—356. Einzelpreis 2 M. 40 Pf.) — **Heinrich Weissenborn**, Die irrationalen Quadratwurzeln bei Archimedes und Heron. (S. 357—408. Einzelpreis 3 M. 60 Pf.) — **Adalbert Horowitz**, Griechische Studien I (S. 409—450. Einzelpreis 2 M.) — **Friederike Cauer**, De fabulis graecis ad Roman conditam pertinentibus (S. 451—490. Einzelpreis 2 M.) — **Paulus Reinholdus Wagler**, De Aenea poemate quaestiones criticae (S. 491—602. Einzelpreis 4 M.) — **Leopoldus Cohn**, De Heraclite Milesio Grammatico (S. 603—718. Einzelpreis 4 M.) — **F. B. Leidenroth**, Indicis grammatici ad Scholia Veneta A exceptis locis. Heroditaum specimen (S. 719—783. Einzelpreis 2 M. 40 Pf.).

Zweiter Band. XII, 490 S. gr. 8. Preis 17 Mark.

Inhalt: **Wilhelm Soltau**, Die Gültigkeit der Plebiscite (S. 1—176. Einzelpreis 7 M.) — **Hermannus Blecardus Grundmann**, Quid in eloctione Arriani Herodoto debeat (S. 177—268. Einzelpreis 3 M.) — **Carolus Aemilius Hiltig**, De antidosi. (S. 269—307. Einzelpreis 1 M. 80 Pf.) — **Selmar Sieine**, Die ornamenti triumphalibus. (S. 309—397. Einzelpreis 3 M. 50 Pf.) — **Joannes Schmidt**, Ulixes Posthomericus. Particula prima. (S. 399—490. Einzelpreis 4 M. 50 Pf.)

Dritter Band. XXII, 436 S. gr. 8. Preis 12 Mark.

Inhalt: **Ludwig Stein**, Die Psychologie der Stoa. I. Bd. Metaphysisch-anthropologischer Theil. (VIII, 216 S. Einzelpreis 7 M.) — **Wilhelm Kämpf**, De pronominum personalium uso et collocatio apud poetas scaenicos Romanorum. (II, 48 S. Einzelpreis 1 M. 60 Pf.) — **Wilhelm Pätz**, Die Tropeudes Aschylos. Sophokles u. Euripides. (XII, 172 S. Einzelpreis 6 M. 80 Pf.)

Vierter Band. XVIII, 322 S. gr. 8. Preis 10 Mark.

Inhalt: **Paulus Cassel**, Zoroaster, sein Name und seine Zeit. Eine iranische Glossa. (VIII, 24 S. Einzelpreis 1 M. 20 Pf.) — **M. Petachenig**, Flavii Crescoulii Corippi Africani grammatici opera edita et explicata. (XVI, 268 S. Einzelpreis 9 M. 60 Pf.) — **Karl Brey**, De Septem fabulae Aeschyleae stasime altero. (IV, 30 S. Einzelpreis 1 M. 20 Pf.)

Fünfter Band. XVI, 687 S. gr. 8. Preis 18 Mark.

Inhalt: **P. Langen**, Plautinische Studien. (VIII, 400 S. Einzelpreis 13 M.) — **Th. Puschmann**, Nachträge zu Alexander Tralliaus. (192 S. Einzelpreis 6 M. 60 Pf.) — **Emil August Junghahn**, Studien zu Thukydides. Neue Folge. (V, 95 S. Einzelpreis 3 M. 60 Pf.)

Sechster Band. VIII, 295 S. gr. 8. Preis 8 Mark.

Erstes Heft: **Armand Gasquy**, De Fabio Planciade Fulgentio, Virgilii interpræte. (IV, 44 S. 1 M. 60 Pf.) — Zweites Heft: **W. Streitl**, Zur Geschichte des zweiten punischen Krieges in Italien nach der Schlacht von Cannä. (IV, 57 S. Einzelpreis 2 M.) — Drittes Heft: **Hölzer**, Beiträge zu einer Theorie der lateinischen Semasiologie. (VIII, 194 S. Einzelpreis 6 M. 50 Pf.)

Siebenter Band. XXVIII, 562 S. gr. 8. Preis 14 Mark.

Erstes Heft: **Ludwig Stein**, Die Erkenntnistheorie der Stoa (zweiter Band der Psychologie). (VIII, 389 S. 12 M.) — Zweites Heft: **Karl Troost**, Des Aeneas Irrfahrt von Troja nach Karthago etc. Übertragung des ersten und dritten Buches der Vergil'schen Aeneis in Oktaven nebst Einleitung. (XX, 80 S. Einzelpreis 3 M. 20 Pf.) Drittes Heft: **Beiträge zur griechischen Geschichte**. (92 S. Einzelpreis 2 M. 50 Pf.)

Achter Band. XIV, 198 S. gr. 8. Preis 6 Mark.

Erstes Heft: **Johannes Maikel**, Observationes in Cassium Dionem IV, 24 S. gr. 8. Einzelpreis 1 M. 50 Pf. — Zweites Heft: **Alfredus Gudeanus**, De Herodorum Ovidii Codice Planudeo. VI, 90 S. gr. 8. Einzelpreis 3 Mark. — Drittes Heft: **Otto Schultz**, Die Ortsgottheiten der griechischen und römischen Kunst. IV, 84 S. gr. 8. Einzelpreis 3 Mark.)

Neunter Band. XX, 398 S. gr. 8. Preis 11 Mark 20 Pf.

Erstes Heft: **Valerianus de Schöffer**, De Deli insulae rebus. VIII, 244 S. gr. 8. Einzelpreis 8 M. — Zweites Heft: **Karl Troost**, Inhalt und Echtheit der Platonischen Dialoge auf Grund logischer Analyse. IV, 48 S. gr. 8. Einzelpreis 2 M. — Drittes Heft: **B. Heisterbergk**, Frage der ältesten Geschichte Siciliens. VII, 106 S. gr. 8. Einzelpreis 4 M.

Zehnter Band. VIII, 324 S. gr. 8. Preis 9 Mark.

Erstes Heft: **Cornelius Taciti de vita et moribus Julli Agricolae liber**. Ad fidem codicium ed. A. E. Schoene. IV, 48 S. gr. 8. Einzelpreis 2 M. — Zweites Heft: **G. Goerres**, Studien zur griechischen Mythologie. erste Folge, 248 S. gr. 8. Einzelpreis 8 M. — Drittes Heft: **Friederike Soltau**, Zur Erklärung der in Punischer Sprache gehaltenen Reden des Karthaginensers Hanno im 5. Akt der Komödie Poenulus von Plautus. 32 S. gr. 8. Einzelpreis 1 M. 20 Pf.

Elfter Band (unter der Presse).

Erstes Heft: **Otto Dingeldein**, Haben die Theatermasken der Alten die Stimme verstärkt? 8 S. gr. 8. Einzelpreis 1 M. 50 Pf. — Zweites Heft: **Maximiani Kirsch**, elegiac. Ad fidem codicis Etoneensis rec. M. Perschenig (unter der Presse). — Drittes Heft: **J. V. Prásek**, Geschichte der Könige von Medien (unter der Presse).

Neu eintretenden Abonnenten werden die erschienenen 10 Bände (Ladenpreis 124 M.) mit **90 Mark** abgegeben.

BERLINER STUDIEN

FÜR

CLASSISCHE PHILOLOGIE UND ARCHAEOLOGIE.

ELFTER BAND.

ZWEITES HEFT.

MAXIMIANI ELEGIAE.

VON

M. PETSCHENIG.

BERLIN 1890.

VERLAG VON S. CALVARY & CO.

MAXIMIANI ELEGIAE.

AD FIDEM CODICIS ETONENSIS

RECENSUIT ET EMENDAUIT

M. PETSCHEINIG.

BEROLINI 1890.

APUD S. CALVARY ET SOCIMUM.

R2

879.1
M 461p

556607

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

I.

Aemula quid cessas finem properare senectus?
 cur et in hoc fesso corpore tarda uenis?
solute precor miseram tali de carcere uitam:
 mors est iam requies, uiuere poena mihi.
5 non sum qui fueram: perit pars maxima nostri.
 hoc quoque quod superest langnor et horror habent:
lux grauis in luctu, rebus gratissima laetis,
 quodque omni peius funere, uelle mori.
dum iuuenile decus, dum mens sensusque maneret,
10 orator toto clarus in orbe fui.
saepe poetarum mendacia carmina finxi
 et ueros titulos res mihi ficta dabat.
saepe perorata percepit lite coronam
 et merui linguae praemia grata meae.
15 quae cum defectis iam sint immortua membris,
 heu senibus uitiae portio quanta manet!
nec minor his aderat sublimis gratia formae,
 quae uel si desit, cetera nulla placent,
quin etiam uirtus, fuluo pretiosior auro,
20 per quam paeclarum plus micat ingenium.

nihil inscriptum. 6 langor et orror. 8 peius *unus* D: peius est.
11 fixi. 18 nulla II: multa.

2 *uenis* scil. finem properare. 7 et 8 supple *est*, ut sit sensus:
est lux grauis in luctu, est uelle mori. 13 et 14 frustra post 10
transtulit B, cum oratoris munus non idem sit quod causidici; cf. 129
et 130. 15 *quae*, scil. carmina, orationes, causae dictiones cum mente
sensibusque (u. 9). 18 *uel* intellege schon, auch nur, bloss, et inter-
pretare: deren Mangel schon genügt, um alles Andere ungefährlich zu
machen: cf. 3, 16 et ind. ad Vict. Vit. s. u. *uel*.

si libuit celeres arcu temptare sagittas,
occubuit telis praeda petita meis.
si placnit canibus densos circumdare saltus,
prostraui multas non sine laude feras.
25 dulce fuit madidam si fors uersare palaestram,
implicui ualidis lubrica membra toris.
nunc agili cursu cunctos anteire solebam,
nunc tragicci cantus exuperare melos.
augebat meritum dulcis mixtura bonorum,
30 ut semper uarium plus micat artis opus.
nam quaecumque solent per se perpensa placere,
alterno potius iuncta decore placent.
has inter uirtutis opes tolerantia rerum
spernebat cunctas insuperata minas.
35 uertice nudato uentos pluiasque ferebam:
non mihi solstium, non graue frigus erat:
innabam gelidas Tiberini gurgitis undas
• nec timui dubio credere membra freto:
quamuis exiguo poteram requiescere somno
40 et quamuis modico membra fouere cibo.
at si me subito uinosus repperit hospes
aut fecit laetus sumere multa dies,
cessit et ipse pater Bacchus stupuitque bibentem
et, qui cuncta solet uincere, uictus abit.
45 haut facile est animum tantis inflectere rebus,
ut res oppositas mens ferat una duas.
hoc quoque uirtutum quondam certamine magnum
Socratem palmam promeruisse ferunt,
hinc etiam rigidum memorant ualuisse Catonem:
50 non res in uitium, sed male facta cadunt.
intrepidus, quaecumque forent, ad utrasque ferebar:

28 tragicci B: ^{nt} traici. 31 sol& 35 pluiasque. 36 solsticium. 41 reperit
ospes. 42 mulsa E. 43 bachus. 44 uictus D: uicam. 46 opositas.

28 *cantus melos*: cf. K. Sittl, Die lokalen Verschiedenheiten der lat.
Sprache, pag. 92—94. 51 *ad utrasque* scil. res oppositas: quaecumque erant
res oppositae, ferebar ad utrasque, ut laetis fruerer, tristes uincerem.

cedebant animo tristia cuncta meo.
pauperiem modico contentus semper amauit
et rerum dominus nil cupiendo fui.
55 tu me sola tibi subdis, miseranda senectus,
cui cedit quicquid uincere cuncta potest.
in te corruimus, tua sunt quaecumque fatiscunt,
ultima teque tuo conficis ipsa malo.
ergo his ornatum meritis prouincia tota
60 optabat natis me sociare suis:
sed mihi dulce magis resolute uiuere collo
nullaque coniugii uincula grata pati.
ibam per mediam iuuinali corpore Romam
spectandus cunctis undique uirginibus:
65 quaeque peti poterat, fuerat nel forte petita,
erubuit vultum uisa puella meum
et modo subridens latebras fugitiua petebat,
non tamen effugiens tota latere uolens,
sed magis ex aliqua cupiebat parte uideri,
70 laetior hoc potius, quod male tecta fuit.
sic cunctis formosus ego gratusque uidebar,
omnibus et sponsus sic generalis eram,
sed tantum sponsus: nam me natura pudicum
fecerat, et casto pectore durus eram.
75 nam dum praecipiuae cupio me iungere formae,
permansi nuduo frigidus usque toro.
omnis foeda mihi atque omnis mihi rustica uisa est
nullaque coniugio digna puella meo.
horrebam tenues, horrebam corpore pingues,
80 non mihi grata breuis, non mihi longa fuit.
cum media tantum dilexi ludere forma,
maior enim mediis gratia rebus inest.

58 teque *duo* D: te quoque. 63 iuuinali II: uenali. 68 *effugiens*.
75 me D: *om.* 76 *biduo* || *thoro*. 77 *alterum* mihi *duo* D: *puella*.

68 *effugis* coni. B: at *effugiens* hoc loco idem est quod *fugiens*;
cf. 128 et ind. ad Corippum s. u. *effugere*.

corporis has nostri mollis lasciuia partes
incolit, has sedes mater amoris habet.
85 quaerebam gracilem, sed quae non macra fuisse:
carnis ad officium carnea membra placent.
sit quod in amplexu delectet stringere corpus,
ne laedant pressum quaelibet ossa latus.
candida contempsi, nisi quae suffusa rubore
90 uernarent propriis ora serena rosis.
hunc Venus ante alios sibi uindicat ipsa colorem,
diligit et florem Cypris ubique suum.
aurea caesaries demissaque lactea ceruix
95 ultibus ingenuis uisa sedere magis.
nigra supercilia, frons libera, lumina pigra.
urebant animum saepe notata meum.
flammea dilexi modicumque tumentia labra,
quae gustata mihi basia plena darent.
in tereti collo uisum est pretiosius aurum,
100 genma et iudicio plus radiare meo.
singula turpe seni quandam quaesita referre,
et quod tunc decuit, iam modo crimen habet.
diuersos diuersa iuuant: non omnibus annis
omnia conueniunt: res prius apta nocet.
105 exultat leuitate puer, grauitate senectus:
inter utrumque manens stat iuvenile decus.
hunc tacitum tristemque decet, fit clarior ille
laetitia et linguae garrulitate sua.
cuncta trahit secum uertitque nolubile tempus

83 as. 88 psūm. 89 suffusa. 90 uernarent D: uernaret. 91 uen-
dicat. 93 demissaque *nonnulli* D: dimissaque. 94 ultib.; 95 frons.....
|| pigra II: nigra. 99 teriti. 103 iueant. 106 iubenile. 109 trait ||
uoluile.

83 et 84 B interpolatos esse putat a lectore uersum 82 lasciuie
interpretante: immo Maximianus ipse abutitur ambigua adiectui *medius*
significatione. 94 *ultibus* meis. 95 *lumina pigra* sunt oculi languidi
uel putres. 107 *haec . . . carior illa* Ellis, male: *hunc enim senem,*
ille iuuenem significat.

110 nec patitur certa currere quaeque uia.
nunc quod longa mihi grauis est et inutilis aetas,
uiuere cum nequeam, sit mihi posse mori.
o quam dura premit miseris condicio uitiae:
nec mors humano subiacet arbitrio.
115 dulce mori miseris, sed mors optata recedit:
at cum tristis erit, praecipitata uenit.
me uero heu tantis defunctum in partibus olim
uiuum tartareaas constat inire uias.
iam minor auditus, gustus minor: ipsa caligant
120 lumina: uix tactu noscere certa queo.
nullus dulcis odor, nulla est iam grata uoluptas:
sensibus expertem quis superesse putet?
en Lethaea meam subeunt obliuia mentem,
nec confusa sui iam meminisse potest,
125 ad nullum consurgit opus, cum corpore languet
atque intenta suis obstupet illa malis.
carmina nulla cano: cantandi summa uoluptas
effugit et uocis gratia uera perit.
non fora sollicito, non blanda poemata fingo,
130 litibus haud rabidis commoda iura sequor.
ipsaque me species quondam dilecta reliquid
et uideor formae mortuus esse meae.
pro niueo rutiloque prius nunc inficit ora
pallor et exanguis funereusque color.
135 aret sicca cutis, rigidi stant undique nerui,
et lacerant uncae scabida membra manus.
quondam ridentes oculi nunc fonte perenni
deplangunt poenas nocte dieque suas,
et quos grata prius ciliorum serta tegebant,

118 uiuū|||||. 123 subeunt D: sum ueunt. 127 nullo || cantando.¹

^a iura

130 commodis sequor (dura D). 132—131 *hoc ordine*. 133 nibeo || ora
D: orer. 135 cu..tis || nerbi. 137 perhenni.

136 *scabrida* duo D: at cur *scubida* apud hunc poetam corrigatur?
cf. 245 et ind. ‘metricae res’.

- 140 desuper incumbens hispida silua premit,
ac uelut inclusi caeco conduntur in antro:
 toruum nescio quid seu furiale uident.
iam pauor est uidisse senem, nec credere possis
 hunc hominem, humana qui ratione caret.
145 si libros repeto, duplex se littera findit,
largior occurrit pagina nota mihi.
claram per nebulas uideor mihi cernere lucem:
 nubila sunt oculis ipsa serena meis.
eripitur sine morte dies: caligine caeca
150 septum tartareo quis neget esse loco?
talia quis demens homini persuaserit auctor,
 ut cupiat uoto turpior esse suo?
iam subeunt morbi, subeunt discrimina mille,
 iam dulces epulae deliciaeque nocent.
155 cogimur a gratis animum suspendere rebus
 atque, ut uiuamus, uiuere destitimus.
en me quam crudum, quem nulla aduersa nocebant,
 ipsa quibus regimur nunc alimenta grauant!
esse libet saturum: saturum mox esse pigebit.
160 praestat ut abstineam: abstinuisse nocet.
quae modo profuerat, contraria redditur esca:
 fastidita iacet, quae modo dulcis erat.
non Veneris, non grata mihi sunt munera Bacchi
 nec quicquid uitiae fallere damna solet.
165 sola iacens natura manet, quae sponte per horas
 soluitur et uitio carpitur ipsa suo.
non totiens experta mihi medicamina prosunt,

140 incubens hispidas. 142 torbum || seu duo D: eu. 144 humana] huma. 145 libro || fudit. 148 nubula. 151 persuaserit. 153 discrimina D: discriminē. 157 en II: et || quam crudum II: que dudum || quem aliquot D: que. 159 alterum saturum D: sat tū. 163 bachi. 164 dampna. 165 oras.

142 seu pro et; ceu B male scripsit. 151 talia obiectum est uerbi persuaserit, ut cupiat ἐπεξέγγονας: cf. 4, 57 sq. 157 iunge en me crudum quam grauant. 163 Cereris Withof non recte.

non curis quicquid ferre solebat opem.
sic cum materia pereunt quaecumque parantur:
170 fit magis et damnis tristior urna suis.
non secus instantem cupiens fulcire ruiuam
diuersis contra nititur obicibus,
donec longa dies omni compage soluta
ipsum cum rebus subruat auxilium.
175 quid quod nulla leuant animum spectacula rerum
nec mala tot uitiae dissimulare licet?
turpe seni uultus nitidi uestesque decorae,
quis sine iamque ipsum uiuere turpe seni,
crimen amare iocos, crimen conuiuia, cantus:
180 o miseri, quorum gaudia crimen habent!
quid mihi diuitiae, quarum si Dempseris usum,
quamuis largus opum, semper egenus ero?
immo etiam poena est partis incumbere rebus,
quas cum possideas est niolare nefas.
185 non aliter sitiens Tantalus undas
captat et appositis abstinet ora cibis.
efficior custos rerum magis ipse mearum
conseruans aliis, quae periere mihi,
sicut in auricomis dependens plurimus hortis
190 perugil obseruat non sua poma draco.
hinc me sollicitum torquent super omnia curae,

168 curis II: ^eg·ri·s: cf. 164. 191. 169 sic II: sed. 170 dampnis.

175 spectaculum. 177 turpe seni D: turpes enī. 178 seni *unus* D:
sene. 182 opum D: opis. 183 est D: *om.* 184 nephas. 186 ciuis.
187 rerum *supra* ipse. 189 plurimis.

168 lectio *aegrīs* peruersa est, cum nihil nisi medicamina aegrīs
opem ferre possit: ceterum poeta aut *aegrīs* . . . solet aut *aegro* . . . solebat
scribere debuit. 170 B non intellegens *magis* substantiuum esse pro
urna pessime scripsit *herba*. 177 *nitidi* intellege *bene curati*, *cultus* quod
Ommerenus scripsit idem est quod *uestes*. 178 *iamque] que* abundat;
cf. 5, 73. sensus: senex intellegit iam et ipsum uiuere turpe sibi
esse, si uultu nitido et ueste decora carere debeat, sed homines ea
senem dedecere existimant.

- hinc requies animo non datur ulla meo.
quaerere qui nequeo, semper retinere labore,
et retinens semper nil tenuisse puto.
- 195 stat dubius tremulusque senex semperque malorum
credulus et stultus quae facit ipse timet.
laudat praeteritos, praesentes despicit annos,
hoc tantum rectum, quod sapit ipse, putat,
se solum doctum, se iudicat esse peritum
- 200 et, quod sit sapiens, despicit inde magis.
multa, licet nolis, referens eademque reuoluens
horret et alloquium conspuit ipse suum.
deficit auditor, non deficit ipse loquendo:
o sola fortis garrulitate senes!
- 205 omnia nequicquam clamosis uocibus implet:
nil satis est: horret, quae placuere modo.
arridet de se ridentibus ac sibi plaudens
incipit opprobrio laetior esse suo.
hae sunt primitiae mortis, his partibus aetas
- 210 defluit et pigris gressibus ima petit.
non habitus, non ipse color, nos gressus euntis,
non species eadem quae fuit ante manet.
labitur ex umeris demisso corpore uestis,
quaeque breuis fuerat iam modo longa mihi est.
- 215 contrahimur miroque modo decrescimus: ipsa
diminui nostri corporis ossa putes.
nec caelum spectare licet, sed prona senectus
terram, qua genita est et redditura, uidet
fitque tripes, prorsus quadrupes, ut paruulus infans,
- 220 et per sordentem fleibile repit humum.
ortus cuncta suos repetunt matremque requirunt
et reddit ad nihilum, quod fuit ante nihil.

193 qui II: quae. 198 quod |||. 200 quod *in ras.* 201 nolis *duo* D:
nobis. 207 plaudens D: plaudent. 211 gresus. 213 demisso *plerique* D:
dimisso. 215 contraimur. 218 qua *plerique* D: quam. 220 fleuile.

201—202] idem sensus 205—206: senex ea, quae modo rettulit,
statim contemnit et ad aliam fabulam transit.

hinc est quod baculo incumbens ruitura senectus
assiduo pigrum uerbere pulsat humum
225 et numerosa mouens certo nestigia plausu
talia rugato creditur ore loqui:
'suscipe me, genitrix, nati miserere laborum:
[membra peto gremio fessa fouere tuo.
horrent me pueri, nequeo uelut ante uideri:]
230 horrendos partus cur sinis esse tuos?
nil mihi cum superis, expleui munera uitae:
reddre precor patrio mortua membra solo.
quid miseros uariis prodest extendere poenis?
non est materni pectoris ista pati'.
235 his dictis truncu titubantes sustinet artus
neglecti repetens stramina dura tori.
quo postquam iacuit, misero quid funere differt?
heu tantum adtracti corporis ossa uides.
cumque magis semper iaceam uiuamque iacendo,
240 quis sub uitali computet esse loco?
iam poena est totum quod uiuimus: urimur aestu,
officiunt nebulae, frigus et aura nocet,
ros laedit modicoque etiam corrumpitur imbre,
ueris et autumni laedit amoena dies.
245 hinc miseros scabies, hinc tussis anhela fatigat:
continuos gemitus aegra senectus habet.
hos superesse reor, quibus et spirabilis aër
et lox, qua regimur, redditur ipsa grauis?
ipsa etiam cunctis requies gratissima, somnus
250 auolat et sera uix mihi nocte redit,
uel si lassatos umquam dignabitur artus,

223 hinc D: hic. 226 ora. 228 et 229 cum plerisque D om.: incl. B.
233 extendere unus D: expendere. 234 ma...terni. 240 subdiuali E.
245 anela. 249 sonus.

225 certo plausu: cf. 5, 24. 233 extendere in uita retinere. 240 uitalis
locus est aër (cf. u. 150), computet pro putet. similiter Vict. Vit. III, 22
quod ad obprobrium meum facere computatis. III, 50 computa eos non
fuisse natos. 249 ipse plerique D, sed hac conjectura non est opus.

turbidus in quantis horret imaginibus!
mollia fulera tori duris sunt cautibus aequa,
parua licet magnum pallia pondus habent.
255 coger per mediam turbatus surgere noctem
multaque, ne patiar deteriora, pati.
vincimur infirmi defectu corporis, et qua
nolero, infelix hac ego parte trahor.
omnia naturae soluuntur uiscera nostrae,
260 et tam praeclarum quam male nutat opus!
his ueuiens onerata malis incurua senectus
cedere ponderibus se docet ipsa suis.
ergo quis has cupiat per longum ducere poenas
paulatimque anima deficiente mori?
265 morte mori melius, quam uitam ducere mortis
et sensus membris sic sepelire suis.
non queror, heu longi quod totum soluitis anni:
improba naturae dicere iussa nefas.
deficiunt ualidi longaeuo tempore tauri
270 et quandam pulcher fit modo turpis equus.
fracta die rabidi conpescitur ira leonis
lentaque per senium aspera tigris erit.
ipsa etiam ueuiens consumit saxa uetustas,
et nullum est quod non tempore cedat opus.
275 set mihi uenturos melius praeuertere casus
ataque infelices anticipare dies.
poena minor certam subito perferre ruinam,
quod timeas, grauius sustinuisse diu.
at quos fert alios quis possit dicere casus?

252 turbidus in *plerique* D: turbida lux in; *fort.* turbida nox
quantis. 253 fulera D: filtra || duri || aequa D: aequet. 254 habnt.
258 e.g. traor. 259 vincula E. 261 honerata. 266 sic *tres* D: hic.
268 iusa. 271 die *Ommerenus*: diu. 273 consumit D: consumat; con-
sumet *duo* D. 277 certam... 278 grauis... 279 possit *ulgo*: posset.

262: cf. 58. 272 de hiatu cf. ind. 'metricae res'. *Caspia* quod
D exhibent docti cuiusdam interpolatio est.

- 280 hos quoque difficile est commemorasse seni.
iurgia, contemptus uolentaque damna secuntur
nec quisquam ex tantis praebet amicus opem.
ipsi me pueri atque ipsae sine lite puellae
turpe putant dominum iam uocitare suum.
285 irrident gressum, irrident iam denique uultum
et tremulum, quondam quod timuere, caput.
cumque nihil uideam, tamen hoc spectare licebit,
ut grauior misero poena sit ista mihi.
felix qui meruit tranquillam ducere uitam
290 et laeto stabiles claudere fine dies:
dura satis miseris memoratio prisca bonorum,
et grauius summo culmine mersa ruit.
-

II.

- En dilecta mibi nimium formosa Lycoris,
cum qua mens eadem, res fuit una mihi,
post multos quibus indiuisi uiximus annos
respiuit amplexus heu pauefacta meos,
5 iamque alios iuuenes aliquosque requirit amores:
me uocat inbellem decrepitumque senem,
nec meminisse uolet transactae dulcia uitae

280 hos II: hoc. 289 tranquinlā.

292 *grauius ruit* uita (u. 289) quae *summo culmine* id est in senectute
mergitur, malis scilicet quibus abundat. *missa ruunt* quod uulgo le-
gitur sensu caret, cum *missa* non pro loci condicione, sed pro mitten-
tis ui et nisu uel leuius uel grauius ruant.

1 liquoris. 2 mens D: men. 5 iuuenes D: iuues. 7 transactae
D: trans dulcia.

4 *labefacta* B: at Lycoris senem decrepitum horrere cooperat.
7 *uolet* codd., *solet* Ommerenus: uarietatis temporum multa exempla in
indice collegimus. cf. etiam ind. ad. Coripp. sub ‘temporum uariatio’.

nec me quod potius reddidit ipsa senem.
immo etiam causas ingrata ac perfida fingit,
10 ut spretum uitio iudicet esse meo.
haec me praeteriens cum dudum forte nideret,
 expuit obductis uestibus ora tegens.
'hunc' inquit 'dilexi? hic me complexus amanit?
 huic ego saepe, nefas, oscula blanda dedi?'
15 nauseat et priscum uomitu ceu fundit amorem,
 inponit capiti plurima dira meo.
en, quid longa dies nunc affert? ut sibi quemquam
 quondam dilectum prodere turpe putet.
nonne fuit melius tali me tempore fungi,
20 quo nulli merito despiciendus eram,
 quam, postquam periit quicquid fuit ante decoris,
 extinctum meritis uiuere criminibus?
iam nihil est totum quod uiximus: omnia secum
 tempus praeteriens horaque summa trahit.
25 atque tamen — ninei circumdant tempora cani
 et iam caeruleis inficit hora notis —
 praestat adhuc nimiumque sibi pretiosa uidetur
 atque annos mecum despicit illa suos:
et, fateor, primae retinet monimenta figurae
30 atque inter cineres condita flamma manet.
ut video, pulcris etiam uos parcitis, anni,
 nec ueteris formae gratia tota perit.
reliquis ueterum iuuenes pascuntur amorum,
 nec si quid nunc est, quod fuit ante placet.
35 ante oculos statuunt primaeui temporis actus
 atque in praeteritum luxuriantur opus.

9 hac perfidia. 10 spretum *tres* D: respretū. 25 tempora. 27 p̄ciosa.
32 nec D: hec. 34 nec II: sed (et plerique D: cf. adnot. ad 3, 34).

10 *iudicet* i. e. iudicare possit. 17 pro *nunc* uidetur *huic* scribendum.
22 *criminibus* datiuus est a *uiuere* dependens. 26 *hora* i. e. tempus
eam fuscis maculis inficit. 27 *praestat* praecellit. *pretiosa*: cf. 5, 117.
28 et me despicit et annos suos, quamquam diuersis modis. 35 *actus*
propter sequens *opus* uerum est neque cum B mutandum in *artus*.

et quia nos totus membrorum deserit usus,
nullius amplexus quos memoretur habet,
set solus miseris superest post omnia luctus:
40 quot bona tunc habui, tot modo damna fleo.
omnia nemo pati, non omnes omnia possunt
 efficere: hoc uincit femina, uicta viro.
ergo uelut pecudum praesentia sola manebunt,
 nil de transactis, quod memoremur, erit?
45 cum fugiunt et bruta nonos animalia campos
 ac repetunt celeres pascua nota greges,
sub qua decubuit requiescere diligit umbram
 taurus et amissum quaerit onile pecus,
dulcius in solitis cantat filomela rubetis
50 fitque suum rabidis dulce cubile feris:
tu tantum bene nota tibi atque experta relinquis
 hospitia et potius non manifesta petis?
nonne placet melius certis confidere rebus?
 euentus uarios res noua semper habet.
55 sum grandaenus ego, nec tu minus alba capillis:
 par aetas animos conciliare solet.
si modo non possum, quondam potuisse memento:
 sit satis, ut placeam, me placuisse prius.
permanet inualidis reuerentia prisca colonis,
60 quod fuit in uetulo milite, miles amat,
rusticus expertum deflet cessisse iuuenium,
 cum quo consenuit, uector honorat equum.

40 habui D: habuit || dampna. 41 pati *plerique* D: potest
pati || posunt. 44 tranactis || memoremur II: memorem;. 46 nota D:
nata. 48 amissum. 53 confiderebus. 60 ue-tulo (n eras.) 61 cessasse
Burmann: at cf. 5, 79. 62 uector II: uictor.

38 *memoretur* meminerit: cf. Roensch, It. u. Vulg.² p. 373. eadem
significatio uerbi infra u. 44. *habet scil. usus:* quae elocutio non magis
mira est quam illud Horatii C. III, 1, 41 sqq. *dolentem nec purpurarum*
sidere clarior delenit usus. 45 cum pro *cum tamen*, cum indicatiuo ut
saepe apud recentiores. 47 *requiescere* infin. finalis est ad *decubuit*
pertinens. post 52 signum ?posui: est enim interrogatio indignantis.

non me adeo primis spoliauit floribus aetas:
en, uersus facio et mollia dicta cano.
65 sit grauitas sitque ipsa tibi ueneranda senectus,
sit quod me nosti uiuere uelle diu.
quis suam in alterius condemnet crimine uitam
et quod pertendit claudere certet iter?
dicere si fratrem seu dignaris amicum,
70 dic patrem: affectum nomen utrumque tenet.
uincat honor luxum, pietas succedat amori:
plus ratio quam uis caeca ualere solet.
his lacrimis longos, quantum fas, fleuimus annos:
est graue, quod doleat, commemorare diu.

III.

Nunc operae pretium est quaedam memorare iuuentae
atque senectutis pauca referre meae,
quis lector mentem rerum uertigine fractam
erigat et maestum noscere curet opus.
5 captus amore tuo demens, Aquilina, ferebar,
pallidus et tristis captus amore tuo.
nondum quid sit amor uel quid Venus ignea noram:
torquebar potius rusticitate mea.
nec minus illa meo percussa cupidine flagrans
10 errabat tota non capienda domo.
carmina, pensa procul nimium dilecta iacebant,

64 *mollia II: media.* 66 *me ed. uet. Germanica:* te. 67 qui ^s || con-
dempnet.

64 *mollia dicta cano:* benigne ac leniter tecum ago uersibus de
reconciliatione. 68 *pertendit iter* similiter dixit ut Spartan. Seu. 5,
3 *iter contendit.*

10 *capiendomo.*

11 pro *carmina* nonnulli D exhibit *stamina:* quasi uero car-
minum lectio puellae non tam grata esse potuerit quam pensi confectio.

solus amor cordi curaque semper erat.
nec reperire uiam, qua caecum pasceret ignem,
docta nec alternis reddere uerba notis,
15 tantum in conspectu studium praestabat inane,
anxia uel solo lumine corda fouens.
me pedagogus agit, illam tristissima mater
seruabat, tanti poena secunda mali.
pensabant oculos nutusque per omnia nostros
20 quaeque solet mentis ducere signa color.
dum licuit, uotum tacite compressimus ambo
et uaria dulces teximus arte dolos.
at postquam teneram rupit uerecundia frontem
nec ualuit penitus flamma recepta tegi,
25 mox captare locos et tempora coepimus ambo
atque superciliis luminibusque loqui,
fallere sollicitos, suspensos ponere gressus
et tota nullo currere nocte sono.
nec longum, genitrix furtiuum sensit amorem
30 et medicare parans uulnera uulneribus
increpitat caeditque: fouentur caedibus ignes,
ut solet adiecto crescere flamma rogo.
concipiunt geminum flagrantia corda furorem
et sic permixto saeuit amore dolor.
35 tunc me uisceribus per totum quaerit anhelis,
emptum suppliciis quem putat esse suis,
nec memorare pudet turpesque reuoluere uestes:
immo etiam gaudens imputat illa mihi.
'pro te susceptos iuuat' inquit 'ferre dolores:

13 *qua nonnulli* D: que. 17 *agit unus* D: adit, di *ex corr.* 25 *te-*
pora || abo. 29 *nec duo* D: tunc. 34 et D: nec. 36 *suppliciis*. 39 *sus-*
ceptos || *dolores plerique* D: *dolores uel labores*.

14] cf. 26: nondum docta signis et nutibus loqui, utpote simplex.
cf. Tibull. I, 2, 21 sq. 17 *agit* regit, tractat. 20 *calor* B; at cf. 4, 29,
28 *tota nocte* i. e. omni noctis spatio. 32 *rogo* i. e. lignis. 37 *turpes*
cruore (40).

- 40 tu pretium tanti dulce cruoris eris.
sit modo certa fides atque inconcussa uoluntas:
quae nihil imminuit passio, nulla fuit'.
his egomet stimulis angebar semper et ardens
languebam, nec spes ulla salutis erat.
- 45 prodere non ausus carpebar uulnere muto,
sed stupor et macies nocis habebat opus.
hic mihi, magnarum scrutator maxime rerum,
solus, Boëti, fers miseratus opem.
nam cum me curis intentum saepe uideres
- 50 nec posses causas noscere tristitiae,
tandem perspiciens tali me peste teneri
mitibus alloquiis pandere clausa iubes:
'dicio: et unde nouo correptus carperis aestu?'
dicito, et edicti sume doloris opem.
- 55 non intellecti nulla est curatio morbi,
et magis inclusis ignibus antra fremunt.'
dum pudor est tam foeda loqui uitiumque fateri.
agnouit taciti conscientia signa mali,
mox ait: 'occultae satis est res prodirta causae.
- 60 pone metum: ueniam uis tibi tanta dabit.'
prostratus pedibus uerecunda silentia rupi
cum lacrimis referens ordine cuncta suo.
'fare', ait, 'an placitae potiaris munere formae'.
respondi: 'pietas talia uelle fugit'.
- 65 soluitur in risum exclamans: 'pro mira uoluntas!
castus amor Veneris dicito quando fuit?
parcere dilectae iuuenis desiste puellae:

41 uoluptas. 47 hic *tres* D: hinc. 51 perspiciens B: prospiciens.
52 aloquiis. 56 signibus. 61 prostratu. 63 an *duo* D: ut. 65 proh
unus D: prout || uoluptas. 67 parce.

53 de *et unde* in initio interrogationis cf. Cassian. Conl. XX, 6, 1.
idem scriptor saepissime interrogationem a particula *et* orditur. 59
intellege: occulto morbo (nam *causa* hoc loco *morbus* significat) satis
est, si res prodirtur = für die Heilung der versteckten Krankheit
genügt die Angabe des Sachverhaltes. 63 *potiaris* = possideas.

impius hic fueris, si pius esse nolis.
unguis et morsu teneri pascuntur amores,
70 ulnera non refugit res magis apta plague.
interea donis permulcet corda parentum
 et pretio faciles in mea nota trahit.
auri caecus amor natuum nincit amorem:
 coeperunt natae crimen amare suae.
75 dant uitiis furtisque locum, dant iungere dextras
 et totum ludo concelebrare diem.
permissum fit uile nefas, fit languidus ardor:
 uicerunt morbum languida corda suum.
illa nihil quaesita nidens procedere causam
80 odit et illaeso corpore tristis abit.
proieci uanas sanato pectore curas
 et subito didici, quam miser ante fui.
'salve, sancta' inquam 'semperque intacta maneto
 virginitas: per me plena pudoris eris.'
85 quae postquam perlata uiro sunt omnia tanto
 meque uidet fluctus exuperasse meos,
'macte', inquit, 'iuuenis, proprii dominator amoris,
 et de contemptu sume trophya tuo.
arma tibi Veneris cedantque Cupidihi arcus,
90 cedat et armipotens ipsa Minerua tibi'.
sic mihi peccandi studium permissa potestas
 abstulit atque ipsum talia uelle fugit.
ingrati, tristes pariter discedimus ambo:
 discidii ratio uita pudica fuit.

79 quaesitā. 80 abiit. 81 curecs. 85 prelata. 88 contentu.
94 uita *nonnulli* D: tota.

68 *hic* in hac re. 79 *causam* rem.

IV.

Restat adhuc alios turpesque reuoluere casus
atque aliquo molli pascere corda ioco.
conueniunt etenim delerae ignaua senectae
aptaque sunt operi carmina uana meo.
5 sic uicibus uariis alterni fallimur anni
et mutata magis tempora grata mihi.
uirgo fuit, species dederat cui candida nomen
Candida: diuersis nam bene compta modis.
huic ego per totum uidi pendentia corpus
10 cymbala multiplices edere pulsa sonos,
nunc niueis digitis, nunc pulsas pectine cordas
arguto quicquam murmure dulce loqui.
sic me diuersis tractum de partibus una
carpebat uariis pulcra puella modis.
15 hanc ego saltantem subito correptus amauit
et coepi tacitus uulnera grata pati.
singula uisa semel semper memorare libebat,
haerebant animo nocte dieque meo.
saepe uelut uisae laetabar imagine formae,
20 et procul absenti uoce manuque fui.
saepe, uelut praesens fuerit, mecum ipse loquebar,
cantabam dulces quos solet illa modos.
o quotiens demens, quotiens sine mente putabar
nec, puto, fallebar: non bene sanus eram.
25 atque aliquis, cui caeca foret bene nota uoluptas:
'cantat, cantantem Maximianus amat'.

1 restat *nonnulli* D: praestat. 8 *compta* D: *composita* || *modis in ras.* 9 *ego om.* 10 *cimbala.* 11 *niuei* || *pulsas* II: *pulsans.* 21 *ipse plerique* D: *ipsa.* 22 *cantabam* D: *cantabat.* 24 *puto in ras.* || *falebar.* 26 *cantat nonnulli* D: *canta.*

6 *mutata tempora* *mutatio temporum.* 8 *nam = sed*, ut Wernsdorfius coniecerat. *modis:* cf. 13—14. 11 *et 12 pendent a uidi.* 20 *et = et tamen (B).* 24 *nec fallebar*, scil. opinione hominum i. e. homines recte de me iudicabant. nihil iuuant *coniecturae fallebat et fallebam.*

certe difficile est abscondere pectoris aestus:
panditur et clauso saepius ore furor.
nam subito inficiens nultum pallorque ruborque
30 internum clausae uocis habebat opus.
nec minus ipsa meas prodebant somnia enras,
somnia secreto non bene fida meo.
nam cum sopitos premerent obliuia sensus,
confessa est facinus nescia lingua suum.
35 'Candida', clamabam, 'propera: cur, Candida, tardas?
nox abit et furtis lux inimica redit'.
proximus ut genitor mecum comitatus amatae
virginis herbosa forte iacebat humo,
illius ad nomen turbatos excutit artus,
40 exilit et natam credit adesse suam.
omnia collustrans toto me pectore somnum
prospicit afflantem nec meminisse mei.
'una putas, an uera sopor ludibria iactat?
hoc et uerus' ait 'pectoris ardor agit.
45 credo equidem assuetas animo remeare figuras,
et fallax studium ludit imago suum'.
stat tamen attonitus perplexaque murmura captat
et tacitis precibus dicere plura rogat.
sic ego, qui cunctis sanctae grauitatis habebar,
50 proditus et uitio sum miser ipse meo,
et nunc infelix tota est sine crimine uita
et peccare senem non potuisse pudet.

32 sonia. 37 amato. 39 turbatus: corr. in D. 41 ..toto || somno.

43 iactat D: iactas. 44 pector. 45 asuetas. 47 stat D: sat ||
perplexaque. 48 tacitis D: tacitus.

37 *me tum* Withof falsissime, nam *comitari cum aliquo* apud Victorem Vitensem legitur. 39 *excudit*: cf. Coripp. Ioh. VIII, 526. Iust. II, 312. 42 *afflantem* (ita codd.): cf. Coripp. Ioh. VI, 759. Iust. III, 120. 44 *serus* B ridicule, quasi soli seni assuetae animo figurae redeant. 49 sq. *iunge*: sic ego proditus sum et uitio meo miser sum. 51 *sine crimine* attributiuē accipiendum i. e. tota uita, quae alioquin criminē caret, nunc infelix est.

deserimur uitiis, fugit indignata uoluptas,
nec, quod non possum, non uoluisse meum est.
55 hoc etiam meminisse licet, quod senior aetas
intulit et gemitus, quos mihi laeta dedit.
set quis has possit naturae adtingere partes,
clarus et ut sapiens noxia saepe uelit?
interdum rapimur uitiis trahimurque uolentes,
60 et quod non capiunt pectora bruta uolunt.

V.

Missus ad Eeos legati munere functus
tranquillum cunctis nectere pacis opus,
dum studeo gemini componere foedera regni,
inueni cordis bella nefanda mei.
5 hic me suscipiens Etruscae gentis alumnum
inuoluit patriis Graia puella dolis.
nam cum se nostro captam simularet amore,
me potius uero fecit amore capi.
peruigil ad nostras astabat nocte fenestras,
10 nescio quid Graeco murmure dulce canens.
nunc aderant lacrimae, gemitus, suspiria, pallor

53 et deserimur ^{ta} || indigna. 54 posum || doluisse E. 56 leta. 59 rapitur. ^m

54 nec tamen ideo, quod non possum, non uoluisse meum
est i. e. quamquam non possum, tamen uelle extat. 55 sq. et
senior aetas eos gemitus (mihi) intulit, quos mihi laeta dederat
i. e. senex tam delirus amator fui quam iuuenis. 57 sq. sed
quis physica ratione demonstrare possit quo modo fiat (= ut) ut
clarus et sapiens saepe noxia uelit, ea uidelicet quae narraturus est
poeta. 60 pectus brutum uult quod non potest efficere.

1 missu ^{partes} || Eeos II: eoas. 5 eutruscae || alumpnum. 8 uero D: uere.
10 nesci quod.

- et quicquid nullum fingere posse putas.
sic uelut afflictam nimium miseratus amantem
efficior potius tunc miserandus ego.
- 15 haec erat egregiae formae uultusque modesti,
grata micans oculis nec minus arte placens,
docta loqui digitis et carmina fingere docta
et responsuram sollicitare lyram.
illam Sereniis stupefactus cantibus aequans
- 20 efficior demens alter Ulixes ego,
et qui non poteram tantas euadere moles,
nescius in scopulos et uada caeca feror.
quis referat gressus certa sub lege mouentes
suspensusque nouis plausibus ire pedes?
- 25 grande erat infexos gradibus numerare capillos,
grande erat in niueo pulla colore coma.
urebant oculos stantes duraeque papillae
et quas astringens clauderet una manus.
ah, quantum mentem stomachi iunctura mouebat
- 30 atque sub exauusto pectora pingue femur!
terrebar teneros astringere fortiter artus:
uisa per amplexus ossa sonare meos.
'grandia' clamabat 'tua summe brachia laedunt:
non tolerant pondus subdita membra tuum.'
- 35 dirigi, quantusque fuit calor ille, recessit
et nata est uenae causa pudenda meae.

14 efficior D: afficior. 18 responsura. 21 molis m. pr. 29 ab unus D: hah || iunctura B: iuncturaq;. 30 exauusto. 33 summe II: sunt me. 36 uenae quattuor D: uenie.

12 *nullam* B inutiliter coniecit. 16 *grata* non ad *haec* pertinet, sed aduerbialiter accipendum et cum *micans* iungendum est. 19 de *Sereniis* cf. ind. 'metricae res'. post 22 B inseruit uu. 39—46, non apte, cum mulier arte Graia uti necesse non habuerit nisi postquam *nata est uenae causa* (u. 36). 23 *mouentes* reflexiue ut saepe, etiam apud recentiores poetas. 24 *plausibus*: cf. 1, 225. 31 *terrebar* pro *uerebar*. 33 *summe laedere* ut apud Cic. de or. II, 72, 295 *sollicitare summe*. 36 *causa* morbus, uitium.

non lac sic durum permixta coagula reddunt,
nec liquidi mollis spuma liquoris erit.
succubui, fateor, Graiae tunc nescius artis,
40 succubui Tusca simplicitate senex.
qua defensa suo superata est Hectore Troia,
unum non poterat fraus superare senem?
muneris iniuncti curam stadiumque reliqui
deditus imperiis, saeue Cupido, tuis.
45 nec memorare pudet tali me nulnere nictum:
subditus his flammis Iuppiter ipse fuit.
set mihi prima quidem nox affuit ac sua soluit
munera, grandaeuo uix subeunda uiro.
proxima destituit uires uacuusque recessit
50 ardor et in uenerem segnis ut ante fui.
iHa uelut proprium repetens infesta tributum
instat et increpitat: 'debita redde mihi.'
sed nihil hic clamor, nil sermo mitis agebat:
quod natura negat, reddere nemo potest.
55 erubui stupuque. at tunc uerecundia mentem
abstulit et blandum terror ademit opus.
contractare manus coepit uirilia membra
meque etiam digitis sollicitare suis.
nil mihi torpenti uel tactus profuit ignis:
60 perstitit in medio frigus ut ante foco.
'quae te crudelis rapuit mihi femina?' dixit.

37 permixta D: promixta. 38 post 39. 39 tunc plerique D: tum.

40 ^{nūlēn} tus sea. 41 qua || ectore. 44 cupido D: cupio. 46 iuppiter ||||.

47 nox affuit D: noxa fuit || ac. 51 propria. 55 stupuque. at tunc
II: stupui quia tunc. 60 perstitit duo D: praestitit || ut D: om.

37—38: non lac concretum sic immobile est, non spuma aquae
sic mollis. 41 *qua* scil. Graia fraude codd. recte. 48 *subeunda* scil.
nox, *nox* enim hoc loco pro noctis opere accipendum. 55 *mentem*
uolantatem: cf. 75. 102. 152. 57 de *uirilia* cf. ind. 'metricae res'.
59 *tactus* (subst.) *ignis* dig mulieris admoti. 60 *focus* *ignis*.

'cuius ab amplexu fessus ad arma redis?'
iurabam curis animum mordacibus uri
nec posse ad luxum tristia corda trahi.
65 illa dolum credens 'non' inquit 'fallis amantem:
plurima certus amor lumina semp̄er habet.
quin potius placido nol' inquit 'parcere ludo:
proice tristitias et renouare ioco.
obtundunt siquidem curarum pondera sensus:
70 intermissa minus sarcina pondus habet'.
tunc egomet toto nudatus corpore lecto
effusis lacrimis talia uerba dedi:
'cogimur heuque senes crimen uitiumque fateri,
ne meus extinctus forte putetur amor.
75 me miserum, cuius non est culpanda uoluntas!
uindicor infelix debilitatis ope.
en longo confecta situ tibi tradimus arma,
arma ministeriis quippe dicata tuis.
fac quodecumque potes, nos cessimus. hoc tamen ipso
80 grandior est hostis, quod minus ardet amor.'
protinus argutas admouit turpiter artes
meque cupit flammis uiuificare suis.
ast ubi dilecti persensit funera membra
nec uelut expositum surgere uidit onus,
85 erigitur uiduoque toro laniata recumbens
uocibus his luctus et sua damna fouet:
'mentula, festorum cultrix operosa dierum,

62 amplexus. 65 me animantem. 69 pondera D: pondere.
73 heuque *tres* D: huq; . 75 uoluntas *Wernsdorf*: uoluptas. 76 debili-
tatis. 79 hoc *duo* D: haec || ipso *unus* D: ipsa. 81 *āmouit*. 84 onus
Ommerenus: opus. 86 dampna.

73 *heuque*] que abundat: cf. 1, 178. 79—80 *hoc ipso* . . . *quod*
'gerade darum . . . weil': cf. 1, 70. *minus ardet* extinctus est (*minus*
= non). 81 *Argiolas* B cum duobus D: at Graiae artis poeta iam
supra mentionem fecit: hic artes argutae meretricis intellegi uult.
85 *laniata*, scil. genas seu sinus; cf. 133.

quondam deliciae diuitiaeque meae,
quo te deiectam lacrimarum gurgite plangam,
90 quae de tot meritis carmina digna feram?
tu mihi flagranti succurrere saepe solebas
atque aestus animi ludificare mei,
tu mihi per totam custos gratissima noctem,
consors laetitiae tristitiaque meae,
95 conscientia secreti semper fidissima nostri,
astans internis pernigil obsequiis
quo tibi feroor abit, per quem feritura placebas,
quo tibi cristatum uulnificumque caput?
nempe iaces nullo, ut quondam, perfusa rubore,
100 pallida dimisso uertice nempe iaces.
nil tibi blandities, nil dulcia carmina prosunt,
non quicquid mentem sollicitare solet.
hic uelut exposito meritam te funere plango:
occidit, assueto quod caret officio.'

105 hanc ego cum lacrimis deducta uoce canentem
irridens dictis talibus increpui:
'dum defles nostri languorem, femina, membra,
ostendis morbo te grauiore premi.'

illa furens: 'nescis, ut cerno, perfide, nescis:
110 non fleo priuatum, set generale chaos.
haec genus humanum, pecudum, uolucrumque, ferarum
et quicquid toto spirat in orbe, creat.
hac sine diuersi nulla est concordia sexus,
hac sine coniugii gratia summa perit.

115 haec geminas tanto constringit foedere mentes,
unius ut faciat corporis esse duo.
pulchra licet pretium, si desit, femina perdit,

90 ^{gn} dira. 97 ^e faritura. 100 dimisso. 101 nil tibi dulcia. 102 solitare.
107 defles D: deflens. 109 perfide ^{cl} bis. 110 set] se. 114 coniugi.

99 *perfusa*: cf. 132. 101 *blandities* solus Etonensis recte. 117—118
desit . . . defuerit: haec uarietas temporum apud seriores est usitata:
cf. ind. ad Cassianum sub 'temporum uariatio'.

- et si defuerit, uir quoque turpis erit.
 haec si gemma micans rutilum non conserat aruum,
 120 alternum fallax mortiferumque genū
 tecum pura fides secretaque certa loquuntur,
 o uere nostrum fructiferumque bonum!
 ualde, inquam, felix, semper felicibus apta,
 en tibi cognatis utere deliciis!
- 125 cedunt cuncta tibi, quodque est sublimius, ultro
 cedunt imperiis maxima sceptra tuis,
 nec subtracta gemunt, set se tibi subdita gaudent:
 vulnera sunt irae prosperiora tuae.
 ipsa etiam totum moderans sapientia mundum
 130 porrigit inuictas ad tua iussa manus.
 sternitur icta tuo notiō uulnere uirgo
 et perfusa nouo laeta crōre iacet.
 fert tacitum ridetque suum laniata dolorem
 et percussori plaudit amica suo.
- 135 non tibi semper iners, non mollis conuenit actus
 mixtaque sunt ludis fortia facta tuis.
 nam nunc ingenio, magnis nunc uiribus usa
 non est quod poenis non es amica malis.
 nam tibi peruigiles intendunt saepe labores
 140 imbræ insidiae iurgia damna rates.

119 conserat aruum II: conferat aurum. 120 alternum II: externum.
 121 loquuntur. 129 etiam s. l. 133 lania tabo dolorem. 134 plaud&. 137 us; usa (i. e. uiribus [us] [us] usa). 138 non est quod II: non nequod in || penis. 139 intendunt unus D: inpendunt. 140 dampna.

119 *gemma micans* mentula. 120 *alternum* utrumque: cf. ind. ad Corippum s. u. alternus. 121 *tecum . . . loquuntur*: scil. in lecto geniali intima secreta tractantur. 122 *nostrum* recte ex sententia huius feminae. 127 *subtracta* scil. se esse. 129—130 male post 146 traiect B: etenim post *sceptra* mundana Louis imperium recte a poeta commemoratur. 138 quae temptauit ita intellege: cum modo ingenio modo uiribus utaris, non potes non amica esse poenis (i. e. laboribus uel cruciatibus) malis. 140 *rates* quomodo intendunt labores? puta si amatori ad amicam nauigandum est.

- tu mihi saepe facti commendas corda tyranni,
sanguineus per te Mars quoque mitis erit,
et post extinctos debellatosque Gigantes
executis irato tela trisulca Ioni.
145 tu cogis rabidas affectum discere tigres,
per te blandus amans redditur ipse leo.
mira tibi uirtus, mira est patientia: uictos
diligis et uinci tu quoque saepe uoles.
cum superata iaces, uires animosque resumis
150 atque iterum uinci, uincere rursus amas.
ira breuis, longa est pietas, recidua uoluptas,
et cum posse perit, mens tamen una manet.
conticuit tandem longo satiata dolore:
me uelut expletis deserit exequiis.
-

VII.

- Claude precor miseras, aetas uerbosa, querelas.
numquid et hic uitium uis reserare tuum?
sit satis, indignum leuiter tetigisse pudorem:
contractata diu criminā crimen habent.
5 omnibus est eadem leti uia, non tamen unus
est uitae cunctis exitiique modus.
hac pueri atque senes pariter iuuenesque feruntur,
hac par diuitibus pauper egenus erit.
ergo quod attritum quodque est uitabile nulli,
10 festino gressu uincere praestat iter.
infelix ceu iam defleto funere surgo:
hac me defunctum uiuere parte puto.
141 tum ichi. 142 sanguineu. 147 uictos *ex* uirtus. 150 *post* uinci
ras. 151 iratu. 152 men.
9 uita uile. 12 *nulla subscriptio*.
-

2 *et hic i. e.* uerbositate.

I.

Aquilina 3, 5.
Bacchus pater 1, 43. 163.
Boëtius 3, 48.
Candida 4, 8, 35.
Cato (Censorius) 1, 49.
Cupido 3, 89. 5, 44.
Cypris 1, 92.
Eoi 5, 1.
Etrusca gens 5, 5.
Gigantes 5, 143.
Graecum murmur 5, 10.
Graia puella 5, 6. ars 5, 39.
Hector 5, 41.
Iuppiter 5, 46. 144.

Lethaea obliuia 1, 123.
Lycoris 2, 1.
Mars 5, 142.
Maximianus 4, 26. Etruscus 5, 5, 40.
Minerva 3, 90.
Roma 1, 63.
Serenii cantus 5, 19.
Socrates 1, 48.
Tantalus 1, 185.
Tiberinus gurges 1, 37.
Troia 5, 41.
Tusca simplicitas 5, 40.
Ulysses 5, 20.
Venus 1, 91. 163. 3, 7, 66. 89.

II.

abl. loci 1, 150. 228. 237. 266.
4, 38. 5, 71. 85. — pro a 5, 41
defensa Hectore Troia.
absenti noce manuque 4, 20.
abstinet ora cibis 1, 186. abstinere
absolute 1, 160.
actus primaeui temporis 2, 35. actus
mollis 5, 135.
ad nomen illius executit artus 4, 39.
adeo = plane, omnino 2, 63.
adiect. et partic. pro substant. 1, 52
tristia. 53 modicum. 157 aduersa.
210 ima. 263 longum. 2, 7 dul-
cia. 43 praesentia. 44 transacta.
3, 2 pauca. 52 clausa. 1, 56.
109. 221. 3, 62 cuncta. 3, 79 quae-
sita. 4, 58 noxia. 5, 52 debita.
adiect. et partic. pro aduerbio 1, 2
tarda uenis. 51 intrepidus fere-
bar. 58 ultima te conficis. 116

praecipitata uenit. 145 duplex
se littera findit. 189 dependens
plurimus. 2, 46 repetunt celeres
pascua. 4, 27 proximus iace-
bat. 5, 16 grata micans. —
neutr. 1, 97 modicum tumentia.
220 fleble repit. 4, 30 internum
clausae uocis.
ademit terror blandum opus 5, 56.
admovit artes 5, 81.
adsum = faueo 5, 47 prima nox
affuit. = sum 1, 17 aderat gratia
formae.
adtingere naturae partes 4, 57.
adtractus pro contractus 1, 238 ad-
tracti corporis ossa; cf. 215 con-
trahimur.
aduerb. pro attributo 1, 133 rutilo
prius.
aegra senectus 1, 246.

- aemula senectus 1, 1.
aequus = par 1, 253 fulera cautibus
 aequa.
aetas = uita 1, 111. 209. == senec-
 tus 2, 63. 6, 1.
affectus = amor 2, 70. 5, 145.
afferre 2, 17.
afflare somnum 4, 42.
agilis cursus 1, 27.
ago. 3, 17 me pedagogus agit. 4, 44
 hoc pectoris ardor agit. 5, 53
 nil sermo mitis agebat.
ah 5, 29.
alba capillis 2, 55.
alimenta 1, 158.
alloquium = sermo 1, 202. 3, 52.
alternus annus 4, 5. alternis notis
 3, 14. — pro alter 1, 32 alterno
 iuncta decore. = uterque 5, 120
 alternum genus.
alumnus Etruscae gentis 5, 5.
amans 5, 13. 65. 146.
amo cum inf. 5, 150 uinci amas.
amores 2, 5. 33. 3, 69.
angebar stimulus 3, 43.
anhela tussis 1, 245. anhelis ui-
 sceribus 3, 35.
ante = praeter 1, 91.
anticipare infelices dies 1, 276.
arbitrium humanum 1, 114.
aret cutis 1, 135.
argutum murmur 4, 12. argutae
 artes 5, 81.
armipotens 3, 90.
arridet ridentibus 1, 207.
aruum rutilum cunnus 5, 119.
aspera tigris 1, 272.
assiduo uerbere 1, 224.
ast 5, 83.
astans obsequiis 5, 96.
astrigens manus 5, 28. astrigere
 artus 5, 31.
at 1, 41 116. 279. 3, 23. 5, 55.
attritum iter 6, 9.
aurea caesaries 1, 93.
auricomis horti 1, 189.
auxilium = fulcrum 1, 174.
basium 1, 98.
bene nota 2, 51. 4, 25. b. compta
 4, 8. b. sanus 4, 24. b. fida 4, 32.
blandities 5, 101.
blandum opus 5, 56. blanda poe-
 mata 1, 129.
bruta animalia 2, 45. br. pectora
 4, 60.
eadere in uitium 1, 50.
caecus = obscurus 1, 141. 149. ==
 absconditus 3, 13. 4, 25. 5, 22.
 — caeca uis 2, 72. c. amor 3, 73.
caedes = uerbera 3, 31.
caeruleae notae 2, 26.
caesaries 1, 93.
caligant lumina 1, 119.
calor = ardor 5, 35; cf. fo.
cani 2, 25.
capere = posse 4, 60.
captat undas Tantalus 1, 186. cap-
 tare locos 3, 25. murmura cap-
 tat 4, 47.
carcer = corpus 1, 3.
carnea membra 1, 86.
carnis officium 1, 86.
carpitur natura 1, 166. carpebar
 uulnere 3, 45 carperis aestu
 3, 53. carpebat me puella 4, 14.
causa = res 3, 79. = morbus, aegri-
 tudo 3, 59. 5, 36.
cedere absolute 1, 43. 274. cum da-
 tio 1, 52. 56. 262. 3, 89. 90.
 5, 125. cessimus = πέσεται 5,
 79. cessisse = πέσεται 2, 61.
certa = quaedam 1, 120. certus
 amor 5, 66. certa secreta 5, 121.
certet claudere 2, 68.
cessare c. inf. 1, 1.
ceu 2, 15, 6, 11.
chaos 5, 110.
cilia 1, 139.
clamosae uoces 1, 205.
claudere dies 1, 290. cl. iter 2, 68.
 cl querelas 6, 1.
coagula 5, 37.
cognatae deliciae 5, 124.
color solet mentis ducere signa
 3, 20; cf. 4, 29 - 30.
comitari cum aliquo 4, 37.
commoda litibus iura 1, 130.
compages 1, 173.
comparatio. 1, 61 dulce magis. 3, 70

- magis apta. 4, 6 m. grata. 1, 70
laetior potius.
comparatiuus pro positiuo 4, 28 sae-
pius. 5, 108 grauiore. 128 pro-
speriora.
componere foedera 5, 3.
comprimere uotum 3, 21.
computare = putare 1, 240.
concelebrare ludo diem 3, 76.
confidere 1, 58. confecta situ 5, 77.
confusa mens 1, 124.
coniugatio. 1, 181 dempseris. 1, 223
ruitura. 3, 53. 54. 66 dicio.
3, 63 fare. 3, 83 maneto. 5, 68
renouare. *coni. periphr.* = futur.
1, 218 reditura est = redibit; cf.
223 ruitura = quae ruet.
coniugium 1, 78.
coniunct. in enunt. relat. 1, 90. 278.
2, 74. 4, 25.
conpescere 1, 271.
conscia signa 3, 58.
consors laetitiae 5, 94.
conspuere = contempnere 1, 202.
consumit saxa uetustas 1, 273.
contemptus plur. 1, 281.
contra nit. 1, 172.
contractare manu 5, 57. contractata
diu crimina 6, 4.
contrabimur 1, 215.
contrarius = noxious, 1, 161.
corda 3, 16, 71. 78. 4, 2, 5, 64.
141.
cordae 4, 11.
correptus absolute 4, 15.
corruimus in te 1, 57.
corrumpimur imbre 1, 243.
credere = committere 1, 38.
credulus malorum 1, 196.
crimen = culpa 1, 102. 179. 2, 67.
3, 74. 5, 73. 6, 4.
cristatus 5, 98.
crudus 1, 157.
cultrix operosa 5, 87.
cum aduersat. c. indic. 2, 45 sgg.
5, 152. (cf. 1, 287.)
cupido masc. 3, 9.
curet noscere 3, 4.
currere certa uia 1, 110.
cymbala 4, 10.
- damna 1, 170. 281. 5, 86. 140. d.
uitae 1, 164.
dant iungere dextras 3, 75. dare
uerba 5, 72.
datiuus pro a 2, 1 dilecta mihi. 2,
17 sibi dilectum. 2, 42 uicta
uiro. 4, 49 cunctis sanctae gra-
uitatis habebar. cf. *abl.*
de transactis nil erit 2, 44.
debilitas 5, 76.
decet c. acc. sine inf. 1, 107 hunc
tacitum decet.
declinatio. 1, 60 natis (nata). 1, 179
iocos. 3, 25 locos. 1, 178. 3, 3
quis. 5, 116 duo = duos.
decor 1, 32. 2, 21.
decrepitus 2, 6.
decrescimus 1, 215.
decus 1, 9, 106.
dedignaris dicere 2, 69.
deducta uoce 5, 105.
defecta membra 1, 15.
defectus corporis 1, 257.
deficit auditor 1, 203. anima defi-
ciente 1, 264. deficient tauri
1, 269.
deflet cessisse iuuencum 2, 61. de-
fleto funere 6, 11.
defluit aetas 1, 210.
defunctum (= mortuum) in tantis
partibus 1, 117. defunctum hac
parte 6, 12.
deiectus absolute 5, 89.
delerus 4, 3.
demissa ceruix 1, 93. demisso cor-
pore 1, 213. demisso uertice 5,
100.
dependere absolute 1, 189.
deplangunt poenas suas 1, 138.
deserimur uitios 4, 53.
desipere 1, 200.
desiste parcer 3, 67. uiuere desti-
timus 1, 156.
destitutus (nox) uiires 5, 49.
desuper 1, 140.
dicta mollia cano 2, 64.
dies = lux diei 1, 149. = tempus
1, 173 (*fem.*). 244 (*fem.*). 271.
2, 17 (*fem.*).
differt funere 1, 237.

dignabitur (somnus) lassatos artus
1. 251.
diligere c. inf. 1. 81.
dira 2. 16.
discrimina 1. 153.
diuersus = uarius, multiplex 1. 172.
— diuersos diuersauuant 1. 103.
doctus c. inf. 3. 14. 5. 17.
dominator amoris 3. 87.
donec c. coni. 1. 173.
dubius = periculosus 1. 38 dubio
credere membra freto.
ducere uitam mortis 1. 265. tran-
quillam d. uitam 1. 289. solet
mentis signa ducere color 3. 20.
dudum 2. 11.
dulces dolii 3. 22.
dum c. ind. praes. 1. 75. 3. 57. 5.
3. 107. c. coni. imperf. 1. 9.
durus = iners, immobilis 5. 37 lac-
durum coagula redditum. — durus
casto pectore 1. 74.

edicere dolorem 3. 54 (edicere pro-
dicere etiam Priscillian. p. 11. 13.
50. 15.)
efficior custos 1. 187. e. miserandus
5. 14. e. alter Ulyxes 5. 20.
effugere = fugere 1. 68. 128.
egenus 1. 182. 6. 8.
ellipsis 1. 218 qua genita est et
<quo> reditura. 2. 10. spre-
tum <me> iudicet cf. 57. —
2. 26 inficit <eam>.
emere supplicii 3. 36.
en 1. 157. 2. 1. 17. 64. 5. 77. 124.
eripitur dies 1. 149.
erubuit uultum 1. 66.
esca 1. 161.
et interrogationem inducens 3. 53.
similitudinem inducens 3. 56. = et
tamen 4. 20.
ex aliqua parte 1. 69.
exanguis color 1. 134.
executit artus 4. 89. executis tela
Ioui 5. 144.
exhaustum pectus 5. 30.
expers sensibus 1. 122.
expleui munera uitae 1. 231. ex-
pletis exequiis 5. 154.

expositus = depositus, mortuus 5.
84. 103.
expuere 2. 12.
extendere miseros poenis 1. 233.
exultat leuitate puer 1. 105.
exuperare melos 1. 28. e. fluctus
3. 86.
facere c. acc. et inf. 1. 42. 5. 8. 116.
fallere damna uitae 1. 164. non
fallebar 1. e. recte de me iudi-
cabant 4. 24.
fatigat tussis 1. 245.
fatiscere 1. 57.
ferre = adferre 1. 279. = referre
5. 90. — ferebar ad res utrasque
1. 51. demens ferebar 3. 5. in
scopulos feror 5. 22. hac (uia)
pueri atque senes pariter ferun-
tur 6. 7.
festino gressu 6. 10.
filomela 2. 49.
findit se littera 1. 145.
fingere carmina 1. 11. 5. 17. f. poe-
mata 1. 129. f. causas 2. 9. facta
res 1. 12.
flagrans absolute 3. 9. 33. 5. 91.
flammea labra 1. 97.
flores primi 2. 63.
fluctus de amore 3. 86.
focus = ignis 5. 60.
fonte perenni deplangere poenas
1. 137.
forent 1. 51. foret 4. 25.
fors adverb. 1. 25. 4. forte 1. 65.
2. 11. 4. 38. 5. 74.
fortis = firmus 1. 204.
fortiter = firme 5. 31.
fouere membras cibo 1. 40.; cf. 228.
corda fouens 3. 16. fouentur
caedibus ignes 3. 31. uocibus
his luctus fonet 5. 86.
fracta ira 1. 271. fr. mens 3. 3.
frigidus 1. 76.
fructiferum bonum 5. 122.
fugit pietas talia uelle 3. 64.
fulcire ruinam 1. 171.
fulcra tori 1. 253.
fundere = profundere, abicere 2. 15.
funera = mors 5. 83.
funereus color 1. 134.

- fungi = mori 2, 19.
funus = mors 1, 8. = cadauer 1,
237. 5, 103. 6, 11.
furiale quid uident 1, 142.
garrulitas linguae 1, 108. — 204.
geminus = duplex 3, 83. 5, 3. ge-
mini = duo 5, 115.
gemma micans *mentula* 5, 119.
generalis sponsus 1, 72. generale
chaos 5, 110.
genitrix (terra) 1, 227.
genitus c. *abl.* 1, 218.
genus = sexus 5, 120.
gerundii ablat. 1, 54. 203. 239.
gerundium 3, 10 non capienda =
quae capi non poterat.
grandaeus 2, 55. 5, 48.
grande erat 5, 25.
grandior hostis 5, 80.
gratia formae 1, 17. 2, 32. gr. uocis
1, 128. gr. coniugii 5, 114.
grauita alimeta 1, 158.
grauis lux 1, 2, 248. graue frigus
1, 36.
gurges lacrimarum 5, 89. g. Tiben-
rinus 1, 37.
gustare labra 1, 98.
habere. 1, 6 quod superest languor
et horror habent. 102 crimen
habet; cf. 180. 6, 4. gemitus se-
nectus habet 1, 246. eventus
uarios res noua habet 2, 54.
stupor uocis habebat opus 3, 46;
cf. 4, 30.
haerere animo 4, 18.
haut 1, 45.
heu 1, 16, 117. 238. 267. 2, 4, 5, 73.
hic = is 5, 15.
hic = in hac re 3, 47. 68. 5, 53.
6, 2.
hinc = in hac re 1, 49. = hac ex
causa 1, 191. 192. hinc . . . hinc
1, 245' hinc est quod c. indic. 1,
223.
hispida silua (superciliorum) 1, 140.
hoc . . . quod 1, 70. 5, 79.
hora = tempus 2, 24. 26.
horrendus 1, 230.
horrire c. acc. 1, 79. 202. 206. 229.
horret in imaginibus 1, 252.
horror 1, 6.
hospitia 2, 52.
humana ratio 1, 144.
lacere = contemni 1, 162. 3, 11.
= aegrum esse 1, 165. 5, 99. 100.
iacat sopor ludibria 4, 43.
iam denique 1, 285.
ignava carmina 4, 3.
ignea Venus 3, 1.
ima 1, 210.
immo etiam 1, 183. 2, 9, 3, 38.
implicui membra 1, 26.
improba naturae iussa 1, 268.
imputat mihi (uerbera) 3, 38.
inbellis senex 2, 6.
incolit lascivias medias **corporis** partes
1, 84.
inconcassa uoluntas 3, 41.
increpitare 3, 31. 5, 52.
incurua senectus 1, 261.
incumbere = incubare 1, 140. i.
partis rebus 1, 183. 1 baculo
1, 223.
inde = ideo 1, 200.
indicatiuus 1, 247 hos superesse
reor (pro rear). in interrog. obli-
qua 3, 66. 82.
induisi uiximus 2, 3.
inferre = conferre. 4, 56 intulit
seior actas gemitus.
inficit ora pallor 1, 133. cf. 4, 29.
inficit hora notis 2, 26.
infinitiuus subiectum 1, 4, 8, 112, 115,
143. 178. 3, 92. 4, 54. 5, 152.
— obiectum 3, 64.
infin. finalis 2, 47 decubuit requiescere.
5, 1 missus nectere pacis opus.
cf. 1, 2 (adnot.).
infin. perf. pro inf. prae. 1, 143. 160.
194. 278. 280.
inflectere animum rebus 1, 45. in-
flexi gradibus capilli 5, 25.
ingenui uultus 1, 94.
ingratus = haud laetus 3, 93.
inire uias 1, 118.
inmori c. **dat.** 1, 15.
innare c. **accus.** 1, 37.
ipponere dira capitii 2, 16.
inquam 5, 123.
instans ruina 1, 171.
insuperatus 1, 34.

- intendere labores 5, 139.
interna obsequia 5, 96.
inuoluere dolis 5, 6.
iunctura stomachi 5, 29.
iungere c. abl. 1, 32. i se c. dat. 1, 75.
iuissa naturae 1, 268.
iuuenalis 1, 63.
iuvenile decus 1, 2, 106.
iuuenta 3, 1.
- facerare 1, 136.
lacrimae = querellae 2, 73.
lactea ceruix 1, 93.
laetae res 1, 7 laetus dies 1, 42.
languet cum corpore mens 1, 125.
languor 1, 6, 5, 107.
laniata = uulnerata 5, 85. 133.
largior = multiplicata 1, 146. largus opum 1, 182.
lassati artus 1, 251.
lentus = mitis 1, 272.
leuare animum 1, 175.
libera frons 1, 95.
licet cum adiect. iunctum 1, 254. 5, 117.
lis. 1, 283 sine lite = consentientes.
longaeuum tempus 1, 269.
nec longum = haud mora 3, 29.
loqui supercilii 3, 26. quicquam dulce 1, 4, 12. 1 digitis 5, 17.
lubrica membra 1, 26.
ludificare aestus animi 5, 92.
ludit imago stadium suum 4, 46.
lusus uerborum. 1, 265 morte mori meliusquam uitamducere mortis.
luxuriari in praeteritum opus 2, 36.
luxus 2, 71. 5, 64.
- macte 3, 87.
madida palestra 1, 25.
magis, idis 1, 170.
magis = potius 1, 187. magis semper = magis magisque 1, 239.
male facta 1, 50. m. tecta 1, 70. m. nutat 1, 260.
malum 1, 58.
manifestus = notus 2, 52.
mater amoris 1, 84.
materia 1, 169.
- media forma 1, 81. mediae res 1, 82.
medicamina 1, 167.
medicare uulnera 3, 30.
melius confidere 2, 53.
melos tragicci cantus 1, 28; cf. amor Veneris 3, 66.
meminisse c. acc. 2, 7 c. genet. 1, 124. 4, 42.
memorari = meminisse 2, 38. 44. memoratio = memoria 1, 291.
mendacia carmina 1, 11 cf. c. uana 4, 4.
mens = uoluntas 5, 55. 102. 152.
merere = impetrare, contingit 1, 14. 289.
mergi summo culmine 1, 292.
meritum = dignitas, honor 1, 29. 59.
meritus = bene meritus 5, 103.
metricae res brevis syllabe producta: Socratem 1, 48. condicio 1, 113. scabida 1, 136. Böeti 3, 48. uirilia 5, 57. in arsi: agit illam 3, 17. — positio: superciliā frons 1, 95. mortis his 1, 209. quis has 4, 57. — longa syllaba correpta: cāligant 1, 119 (cf. 1, 149). senectus 1, 246. nullius 2, 38. unius 5, 116. pēdagogus 3, 17. uerēcundia 3, 23. 5, 55. uerēcunda 3, 61. Serenius 5, 19. Ulixēs 5, 20. feritura 5, 97. cupiendō 1, 54. ergō 1, 263. 2, 43. 6, 9. dicitō 3, 66. quandō 3, 66. — synesis: anteire 1, 27. — hiatus: abstineam | abstinuisse 1, 160. senium | aspera 1, 272. — ophites: 3, 5-6.
micat ingenium 1, 20. m. artis opus 1, 30. micans oculis 5, 16.
minae 1, 34.
minus = non 5, 80.
mirus = permagnus 5, 147. miro modo 1, 215. mira uoluntas 3, 65.
miserandus 1, 55.
mixtura dulcis bonorum 1, 29.
modicus = parvus 1, 40. 243. modicum subst. 1, 53. aduerb. 1, 97.
modo = mox 1, 67.
mollia dicta 2, 64. mollis iocus 4, 2. m. lasciuia 1, 83. m. spuma 5, 38. m. actus 5, 135.

monimenta primae **figurae** 2, 29.
mordaces curae 5, 63.
mori c. dat. 1, 132. morte **mori** 1, 265.
mortifer 5, 120.
mouere numerosa uestigia 1, 225.
mentem stomachi iunctura mouebat 5, 29. mouentes reflexus 5, 23.
mox = tum 3, 25. 59.
multiplices soui 4, 10.
murmur Graecum 5, 10. m. **argutum** 4, 12.
mutum uulnus 3, 45.
mam = sed 4, 8.
nasci = accidere 5, 36.
natiuus amor 3, 73.
nauseare 2, 15.
nec = ne . quidem 1, 114.
nectere pacis opus 5, 2.
nefas *exclamatio* 2, 14.
nempe 5, 99. 100.
nequicquam 1, 205.
neutr. ubi **masc.** *expectes.* 1, 44.
56. **neutr.** in *praedicto* 1, 177. 5, 26.
ad nihilum redit 1, 222.
nil 1, 54. 194. 206. 231. 2, 44.
5, 53. 59. 101.
nimum = **magnopere**, ualde 2, 1.
27. 3, 11. 5, 13.
nisi = praeterquam 1, 89.
nitudi uultus 1, 177.
niveus color 1, 133. 5, 26. **nivei**
cani 2, 25. n. digitii 4, 11.
nocere c. **acc.** 1, 157.
nocte dieque 1, 138. 4, 18.
non aliter *similitudinem* *inducens*
1, 185. non **secus** 1, 171.
noscere = agnoscere 1, 120.
nota 2, 26. 3, 14.
notare 1, 96.
nudato uertice 1, 35. nudatus cor-
pore 5, 11.
nullus = **nemo** 5, 12. 6, 9. nulla
= non, nequaquam 1, 18. 3, 42.
numerous = multus 1, 225.
nunc = tunc 5, 11.
nutare 1, 260.
obductis uestibus 2, 12.
obex 1, 172.

obliaia 1, 123. 4, 33.
obsequium = ministerium 5, 96.
obstupere = stupere 1, 126.
obtundere sensus 5, 69.
olim = iam dudum 1, 117.
onerata malis senectus 1, 261.
opem ferre 1, 168. 3, 48. o. *praebere*
1, 282. o. sumere 3, 54. debi-
litatis ope 5, 76. opes uirtutis
1, 33.
opprobrium 1, 208.
opus 1, 274. o. artis 1, 30. o. *prae-*
clarum (homo) 1, 260. o. *prae-*
teritum 2, 36. o. maestum 3, 4.
o. uocis 3, 46. 4, 30. o. meum
4, 4. o. pacis 5, 2. o. *blandum*
5, 56.
oxymora 2, 22. extinctum uiuere.
3, 43 ardens languebam; cf. 3, 77.
palaestra 1, 25.
palma 1, 48.
pars. 1, 209 his partibus aetas
defluit. 258 hac ego. parte **fra-**
hor. 4, 57 **has** naturae adtingere
partes. 6, 12 hac defunctum
parte; cf. 1, 117.
paruulus infans 1, 219.
pascere caesum ignem 3, 13. teneri
pascuntur amores 3, 69. pascere
corda ioco 4, 2. pascuntur iu-
uenes reliquis amorum 2, 83.
pascua 2, 46.
passio 3, 42.
pauper egenus 6, 8.
pauperies 1, 53.
pauefacere 2, 4.
pauor est uidissem senem. 1, 143.
pectus = animus 1, 234.
pädagogus 3, 17.
pensa 3, 11.
pensabant oculos nostros 3, 19.
per *instrum.* 1, 20. 272. 5, 97.—
distrib. 1, 165 per horas. —
temp. 1, 255 per medium surgere
noctam. — in. 5, 32 per am-
plexus. — per se persensa 1, 31.
per me plena pudoris eris 3, 84.
per te Mars mitis erit 5, 142.
per te amans redditur leo 5, 146.
per longum ducere 1, 263. per

- omnia 3, 19. per totum (= ubique)
me querit 3, 35.
percipere coronam 1, 13.
percussa cupidine 3, 9.
percussor 5, 134.
perferre ruinam 1, 277.
perfusa rubore 5, 99. p. cruroe 5, 132.
permiscere = admiscere 3, 34. 5, 37.
permulcere donis 3, 71.
perorare item 1, 13.
perpendere 1, 31.
perplexa murmura 4, 47.
persentire 5, 83.
pertendere iter 2, 68.
peruigiles labores 5, 139. peruigil
draco 1, 190. — 5, 9, 96.
petere = uisu consequi 1, 65. =
cupere 1, 228 peto membra
fouere.
pigra lumina 1, 95. p. humus 1
224. pigri gressus 1, 210.
placere = aptum esse 1, 86.
placens arte 5, 16.
placidus ludus 5, 67.
placita forma 3, 63.
plaudens sibi 1, 207. plaudit amica
percussori 5, 134.
plausu certo nestigia mouens 1, 225.
nouis plausibus ire pedes 5, 24.
plena basia 1, 98.
plevonasmus. 1, 28 cantus melos.
1, 102. 214 iam modo.
plurimus dependens draco 1, 189.
plus micat 1, 20. 30. plus radiare
1, 100.
pluuiæ 1, 35.
poena = cruciatus 1, 4, 138. 183.
233. 241. 263. 277. 288. 3, 18.
5, 138.
pondera senectutis 1, 262. p. cu-
rarum 5, 69.
porrigere manus ad iussa 5, 130.
portio uitae 1, 16.
potiri = frui 3, 63.
potius = magis 1, 32.
praecipitata (= subito) uenit mors
1, 116.
praestare studium 3, 15. praestat
= praecellit 2, 27.
praestat sequente ut 1, 160. sequi.
inf. 6, 10.
- praeuertere uenturos casus 1, 275.
pretiosa (mulier) 2, 27. cf. 5, 117.
primaevum tempus 2, 35.
primitiae mortis 1, 209.
prius attributive 1, 133. cf. sine
crimine 4, 51.
pro interiectio 3, 65.
procu*l*a*c*e*b*ant pensa 3, 11.
promerere = impetrare 1, 48. cf.
merere.
prona senectus 1, 217.
prorsus 1, 219.
prosperiora nulnra 5, 128.
prospicere c. part. et inf. 4, 42.
prostratus pedibus 3, 61.
prouincia = terra, regio 1, 59.
pudendus 5, 36.
pudor = dedecus 6, 3. pudor est
= pudet 3, 57.
pulla coma 5, 26.
pulsare humum 1, 224.
putare c. inf. 1, 194.
- quadrupes 1, 219.
quaedam c. genet. 3, 1.
quaerere 1, 85. 101.
quam 1, 157. 260. 3, 82.
quamuis adiectivo additum 1, 39. 40.
182.
quanti = quot 1, 252.
quantum adverb. 2, 73. 5, 29.
quantus = quantuscumque 5, 35.
que transpositum 1, 58. abundat 1
178. 5, 78.
quicquid c. genet. 2, 21.
quicunque c. comi. 1, 51. c. ind. 1, 57.
quid mili diuitiae 1, 181.
quilibet = aliquis 1, 88.
quin etiam 1, 19. quin potius 5, 67.
quisquam adiect. 1, 282.
quod = quia uel cum 1, 111. 4, 54.
pro acc. et inf. 2, 8, 4, 55. quid
quod 1, 175. hoc . . . quod 1,
70. 5, 79. non est quod c.
indic. 5, 138.
- rabidus leo 1, 271. rabidae ferae
2, 50. r. tigres 5, 145. r. lites
1, 130.
radiare 1, 100.
ratio = causa 3, 94.

- recedit mors optata 1. 115. recessit ardor 5. 49. *cf.* 5. 35.
recidua uoluptas 5. 151.
reddere uerba alfernis notis i. e. nutibus loqui 3. 14.
refugere *c. acc.* 3. 70.
regimur alimentis 1. 158. r. luce 1. 248.
regnum = imperium 5. 3.
reliquiae ueterum amorum 2. 33.
remeare *c. dat.* 4. 45.
repetere libros 1. 145.
requies iam est mors 1. 4.
requiescere somno 1. 39.
res (familiaris) 2. 2. rerum dominus 1. 54.
reserare uitium 6. 2.
resoluto collo uiuere 1. 61.
respueare amplexus 2. 4.
restat *c. inf.* 4. 1.
reuoluere 1. 201. 3. 37. 4. 1.
ridentes oculi 1. 137.
rigidus = immobilis 1. 135. r. Cato 1. 49.
rogus = ligna 3. 32.
rosae = roseus color 1. 90.
rubeta 2. 49.
rugatum os 1. 226.
ruina, 1. 171. 277.
rupit uerecundia frontem 3. 23.
rusticata 3. 8.
rusticus 1. 77.
rutilus color 1. 133.
sanguineus Mars 5. 142.
sapere 1. 198.
sapientia mundum moderans = Iuppiter 5. 129.
sarcina = curae 5. 70.
satis = ualde 1. 291.
saturum esse 1. 159.
scabida membra 1. 136.
scabies 1. 245.
sceptra 5. 126.
scrutator 3. 47.
secus 1. 171.
sedere = inhaerere, *c. dat.* 1. 94.
segnis in uenerem 5. 50.
senecta 4. 3.
senium 1. 272.
sepelire sensus membris 1. 266.
septus caligine 1. 150.
sequi iura commoda litibus 1. 130.
serior aetas 4. 55.
serena, orum *subst.* 1. 148.
serta ciliorum 1. 139.
seu = et 1. 142.
si *c. indic.* 1. 21. 23. 25. 41. 145.
181. — *c. coni.* 1. 18. 3. 68.
5. 117–119.
sic durum 5. 37.
sicca cutis 1. 135.
sicut similitudinem inducens 1. 189.
signa mentis 3. 20.
sine *post ablat.* 1. 178. 5. 113. 114.
siquidem = enim 5. 69.
sociare *c. dat.* 1. 60.
sollicitare fora 1. 129. a. lyram 5. 18. — 5. 58. 102.
sollicitus = cautus, diligens 3. 27.
solstitium 1. 36.
soluere de carcere 1. 3. — 1. 166.
259. 267. 3. 65. 5. 47.
sopiti sensus 4. 33.
sordens humus 1. 220.
species = pulchritudo 1. 131. 212.
4. 7.
spectacula rerum 1. 175.
spectandus 1. 64.
spirabilis *aer* 1. 247.
spirare 5. 112.
sponte 1. 165.
spuma liquoris 5. 38.
stabiles dies 1. 290.
stare 1. 106. 135. 195. 4. 47. 5. 27.
stramina tori 1. 236.
stringere corpus 1. 87.
stupefactus 5. 19.
stupere *c. acc.* 1. 43.
stupor 3. 46.
sub ulti loco esse 1. 240. certa
sub lege 5. 23.
subdere 1. 55. 5. 34. 46.
subiacere humano arbitrio 1. 114.
subire noctem 5. 48. subeunt morbi
1. 153. subeunt obliuia mentem
1. 123.
sublimis forma 1. 17. quod est
sublimius 5. 125.
subridere 1. 67.
subruere 1. 174.
suffusa rubore 1. 89.

- sum. 2, 66 sit quod nosti. 1, 65
fuerat = erat. 1, 85 fuisse
= esset. — est omittitur 1, 7.
101, 177, 231, 265, 268, 275.
277, 278, 291. 5, 120. — sunt om.
1, 94, 181. 4, 6, 5, 32. — esse
om. 1, 107, 144. 2, 18. 5, 45.
— erat om. 1, 61. 2, 73. 4, 8.
— eras om. 5, 93.
sumere multa 1, 42.
summa hora = consummatio tem-
poris 2, 24.
summe laedere 5, 33.
super = praeter 1, 191.
superi = terra 1, 231.
supplicia = cruciatus 3, 36.
suspendere animum a rebus 1, 155.
suspensoe ponere gressus 3, 27.
cf: 5, 24.
- tacitum malum 3, 58. tacitis pre-
cibus 4, 48. tacitus dolor 5, 133.
tactus ignis 5, 59.
talix = is 2, 19, 3, 51. 5, 45. talia
= id 1, 151. = haec 5, 72, 106.
tanti = tot 1, 45, 117, 282.
tartareus locus 1, 150. tartareae uiae
1, 118.
temporum uarietas 1, 11–12, 37–38.
43–44, 66 sgg. 79–80, 155–156.
251–252, 253, 271–272. 2, 6–7.
3, 17–18, 39–40, 85–86, 92.
4, 19–20, 22. 5, 37–38, 81–82.
117–118, 141–142, 148, 6, 7–8.
temporum permutatio 1, 116. 3, 68.
4, 21. 5, 97.
temptare sagittas 1, 21.
tenera frons 3, 23. teneri amores
3, 69.
teres collum 1, 99.
terreor c. infin. 5, 31.
titubantes artus 1, 235.
tituli = landes 1, 12.
tolerantia rerum 1, 33.
tori = musculi lacertorum 1, 26.
toruum quid uident 1, 142.
totum quod uiuimus 1, 241. 2, 23.
totum = omnia 1, 267.
tragicus cantus 1, 28.
trahere 1, 258. 2, 24. 3, 72. 5, 64.
trajectio epitheti 1, 291.
- tremulus senex 1, 195. tremulum
caput 1, 286.
tripes 1, 219.
tristitiae 5, 68.
tristior urna fit dannis 1, 170.
truscula tela 5, 144.
trophaea 3, 88.
truncus = baculus 1, 235.
tumere 1, 97.
turbare artus 4, 39.
turbidus somnus 1, 252.
turpior uoto suo 1, 152.
- ultimo 5, 125.
uncae manus 1, 136.
undique = ubique 1, 64, 135.
urere animum 1, 96. 5, 63. u ocu-
los 5, 27.
urna 1, 170.
usque 1, 76.
ut = postquam, c. ind. imperf. 4, 37.
= quomodo 4, 58. — similiter
dinem inducit 1, 30. 3, 32.
uterque 1, 106 (sing.). 1, 51 (plur.).
- vacuus ardor 5, 49.
ualde felix 5, 123.
ualere c. infin. 3, 24. hinc ualuisse
1, 49.
uana carmina 4, 4.
uector 2, 62.
uel = etiam 5, 59. = schon, auch
nur, bloss 1, 18; 3, 16.
uenia, mentula 5, 36.
uenturus = futurus 1, 275.
uerber = pulsus pedis gradientis
1, 224; cf. plausu.
uerboss actas 6, 1.
uerecunda silentia 3, 61.
uerecundia 3, 23. 5, 55.
uernare 1, 90.
uersare palaestram 1, 25.
uertere = euertere 1, 109.
uertigo rerum 3, 3.
uetulus miles 2, 60.
uia = ratio 3, 13.
uicibus uariis 4, 5.
uideri = apparere, esse 1, 71.
uidet terram = spectat ad t. 1, 218.
uiduus torus 1, 76. 5, 85.
uincere iter 6, 10.

uincula coniugii <u>1</u> , 62.	uitium <u>1</u> , 166. 3, 57. 75 . <u>4</u> , 50. 53.
uindicare sibi <u>1</u> , 91. uindicor in felix <u>5</u> , 76.	59. <u>5</u> , 73. 6, <u>2</u> .
uinosus hospes <u>1</u> . 41 .	uiuere c. dat. <u>2</u> , 22.
uiolenta damna <u>1</u> , 281.	uiuifcare <u>5</u> , 82.
virginitas 3, 84.	uocitare <u>1</u> , 284.
uirilia membra <u>5</u> , 57.	uolubile <u>tempus</u> <u>1</u> , 109.
uirtus = robur <u>1</u> , 19. 33. 47. <u>5</u> . 147 .	uomitua <u>2</u> , <u>15</u> .
uiscera naturae <u>nostrae</u> <u>1</u> , 259.	uotium uulnus <u>5</u> , 131.
uita mortis <u>1</u> , 265.	uotum <u>1</u> , 152.
uitabilis 6, 9.	uulnra <u>irae</u> <u>5</u> , 128.
uitalis locus = aēr <u>1</u> , 240.	uulnificum caput <u>5</u> , 98.

Praefatio.

Inter libros manu scriptos, quibus Maximiani elegiae seruantur, antiquissimus est Etonensis Bl 6,5 saeculo XI exaratus, idemque longe praestantissimus. non quidem caret mendis quibusdam, quorum origo haud difficile dispicitur : sed conjecturas arbitrarias et interpolationes, quibus recentiores referti sunt, in eo frustra quaeras. abiectis igitur sordibus deteriorum unum librum omni fide dignum in his carminibus recensendis sequendum duxi. rem ita institui, ut lectionibus codicis, quas Baehrensius in quinto volumine poet. Lat. min. (Lipsiae 1883) publici iuris fecit, pauca explicandi gratia adderem, in indice autem, quaecumque proprietatem sermonis Maximianei inlustrare possent, collecta proponerem. siglis usus sum hisce: D = codd. deteriores, B = Baehrensius, II = Petschenig, E = Ellis (American Journal of Philology uol. V, 1884, p. 145—163).

Restat ut mendorum genera, quae in Etonensi conspiciuntur, enumerem. 1) interpretationes interlineares in uersus ipsos receptae: 1,8 *peius [est] funere*. 77 *omnis foeda mihi atque omnis [puella] rustica uisa est*, ubi uox *puella* datiuum *mihi* exturbanit. 2,41 *omnia nemo [potest] pati*. 3,39 *dolores [uel labores]*. 5,65 *fallis [me] animantem*. 101 *nil tibi blandities nil [tibi] dulcia*. 151 *ira [tu] breuis*. — 2) dittographiae: 1,58 *te [quo] que*. 2,10 *ut [re] spretum*. 40 *habui [t] tot*. 3,65 *pro [ut] mira*. 4,52—53 *pu-det [et] deserimur*. 5,62 *amplexu [s] fessus*. 65 *a [ni] mantem*. 109 *perfide bis scriptum*. 133 *laniata [bo] dolorem*. 137 *uiribus*

[usus] usa. — 3) lacunae: 1,63 medium <iu> uenali. 75 cupio
<me> iungere. 130 commodis sequor. 144 huma <na>. 183 poena <est> partis. 2,5 iuu <en> es. 7 trans <actae> dulcia. 53 confidere <re> bus. 3,10 capien <da> domo. 67 parce <re>. 4,9 huic <ego> per. 44 pector <is> ardor. 5,60 frigus <ut>. — 4) singulae litterae omissae: 1,11 fi <n> xi. 28 tra <g> ici. 35 plu <u> iasque. 41 rep <p> erit. 46 op <p> ositas. 88 ps <s> um. 90 uernare <n> t. 93 dimis <s> aque. 94 u <u> ltibus. 140 incu <m> bens. 142 <s> eu. 145 libro <s> — fi <n> dit. 157 que <m>. 159 sat tu pro saturū. 211 gres <s> us. 223 hi <n> c. 249 so <m> nus. 253 duri <s> sunt. 254 hab <e> nt. 278 graui <u> s. 2,2 men <s>; cf. 5,152. — 2,44 tran <s> actis. 3,25 te <m> pora — a <m> bo. 36 sup <p> liciis. 52 al <l> loquiis. 61 prostratu <s>. 4,11 niuei <s>. 24 fal <l> ebar. 26 canta <t>. 32 so <m> nia. 47 s <t> at. 54 pos <s> um. 5,1 missu <s>. 18 responsura <m>. 44 cupi <d> o. 47 nox a <f> fuit. 73 h <e> uque. 110 se <t>. 114 coniugi <i>. 142 sanguineu <s>. — 5) ductus et compendia archetypi non intellecta: 1, 44 uicam pro uictus. 133 orer pro ora. 233 expendere pro extendere. 253 aequet pro aequa. 3,81 eurecs pro curas. 94 tota pro uita. 4,8 composita pro compta. 5,139 inpendunt pro intendunt. 3,51 praspiciens pro perspiciens. 85 prelata pro perlata. 5,37 promixta pro permixta. 60 praestitit pro perstitit. — 6) ordo uersum turbatus 1,131—132. 5,38—39. singularis est corruptela in uersu 1,252, de qua uid. adnot. crit.

VERLAG VON S. CALVARY & Co. IN BERLIN.

JAHRESBERICHT

über die

Fortschritte der classischen Alterthumswissenschaft

begründet von Conrad Bursian,

herausgegeben von

Iwan Müller.

Mit den Beiblättern

BIBLIOTHECA PHILOLOGICA CLASSICA

und

Biographisches Jahrbuch für Alterthumskunde.

Jährlich 4 Bände gr. 8. zu 20—30 Bogen (in 12 Heften zu 6—10 Bogen).

Subscriptionspreis für 90 Bogen (12 Hefte) 30 Mark.

Ladenpreis (nach Erscheinen des 1. Heftes) 36 Mark.

Die erste Folge (Acht Jahrgänge in 24 Bänden), die Literatur der Jahre 1873—1880 umfassend und die ersten neun Jahrgänge der neuen Folge (Band 26—61: die Literatur der Jahre 1881 bis 1889), werden zusammen bei Subscription auf Jahrgang X zum Subscriptionspreise von 450 Mark abgegeben, welcher Betrag auch in Raten zu 70 Mark entrichtet werden kann.

Der Jahresbericht erscheint seit dem Jahre 1874 und verfolgt das Programm: auf dem sich immer mehr ausdehnenden Gebiete der classischen Sprach- und Alterthums-Forschung einen vollständigen Wegweiser zu bieten und ein möglichst objectives Bild dessen zu geben, was in den verschiedenen Zweigen dieser Wissenschaft innerhalb eines Jahres geleistet worden ist.

Bibliotheca philologica classica.

Verzeichniß der auf dem Gebiete der classischen Alterthumswissenschaft erschienenen Bücher, Zeitschriften, Dissertationen, Programmi-Abhandlungen, Aufsätze in Zeitschriften und Recensionen.

Jahrgang 1—16. 1874—1889.

Preis des Jahrganges von 4 Heften (zusammen ca 25 Bogen gr. 8) 6 Mark

Die Bibliotheca philologica classica ist das einzige Verzeichniß, welches die sämmtlichen auf dem Gebiete der classischen Alterthumswissenschaft erscheinenden Werke aller Literaturen systematisch verzeichnet. Bei schwellen Erscheinen gewährt diese Zeitschrift dem Fachmann die genaueste Einsicht in die Bewegung und Fortbildung der Wissenschaft und ergänzt somit den Jahresbericht in bibliographischer Hinsicht.

Biographisches Jahrbuch für Alterthumskunde

begründet von Conrad Bursian,

herausgegeben von

Iwan Müller.

Erster bis Elfter Jahrgang: 1878—1888. 48 Mark.

Vorzugspreis bei Abnahme eines vollständigen Exemplars und Subscription auf die Fortsetzung 36 Mark.

Das biographische Jahrbuch bringt Nekrologie der verstorbenen Philologen und Alterthumsforscher nach authentischen Quellen

BERLINER PHILOLOGISCHE WOCHENSCHRIFT.

Herausgegeben von

Ch. Belger und O. Seyffert.

Wöchentlich 2 Bogen roy.-8. Abonnementspreis 6 Mark vierteljährlich.
Jahrgang I—IX, Oktober 1881—December 1889 werden mit 125 Mark abgegeben.

Diese Zeitschrift ist bestimmt, für den Philologen ein Central-Organ auf allen Gebieten der Alterthumskunde zu bilden und ihn mit den Fortschritten der Wissenschaft möglichst schnell und vollständig bekannt zu machen.

Calvary's philologische und archaeologische Bibliothek.

Sammlung neuer Ausgaben älterer clasischer Häubliber zum Studium der Philologie, in jährlichen Serien von ca. 16 Bänden. Subscriptionspreis für den Band 1 M. 0 Pf. Einzelpreis 2 Mark. Jeder Band wird einzeln abgegeben.

Nen eingetretende Abonnenten erhalten die erste bis dritte Serie (50 Bände) statt für 75 Mark für 36 Mark.

Bisher erschienen:

I. Serie. 15 Bände und ein Supplementband.

Band 1: Wolf, F. A., *Prolegomena ad Homerum*. Cum notis ineditis Immunis Bekkeri. Editio secunda cui accedunt partis secundae prolegomenorum quae supersunt ex Wolfii manuscriptis cruta. Einzelpreis 2 Mark. Band 2–6: Müller, K. O., *Kunstarchaeologische Werke*. Erste Gesamtausgabe. 5 Bände Einzelpreis 10 Mark.

Band 7–15: Niebuhr, B. G., *Römische Geschichte*. Neue Ausgabe von M. Isler. 3 Bde. in 9 Theilen. Einzelpreis (einschliessl. d. Registerbandes) 18 Mark. Supplementband: *Register zu Niebuhr's Römischer Geschichte*.

Der Supplementband wird den Abnehmern der ersten Serie mit 1 M. 50 Pf. berechnet, einzeln 2 Mark.

II. Serie. 18 Bände.

Band 16–20: Dobree, P. P., *Adversaria critica*. Editio in Germania prima cum praelectione Guilelmi Wagneri. 2 Bände in 6 Theilen. Einzelpreis 12 M. Band 21–24: Bentley, R., *Dissertation upon the letters of Phalaris and other critical works* with introduction and notes by W. Wagner. Ein Band in 4 Theilen. Einzelpreis 8 Mark.

Band 25: Dobree, P. P., *Observationes Aristophaneae*. Edidit illustravit G. Wagner. Einzelpreis 1 M. 50 Pf.

Band 26–31, 33 u. 48: Humboldt, W. v., *Ueber die Verschiedenheit des menschlichen Sprachbaues*. Mit erläuternden Anmerkungen u. Excursen von A. F. Pott. 2. Aufl. Mit Nachträgen von A. F. Pott u. einem systematischen u. alphabeticischen Register von A. Vanicek. 2 Bde. in 8 Thl. Einzelp. 16 M.

III. Serie. 15 Bände und ein Supplementband.

Band 32 u. 43: Hindemann, E. E., *Geschichte des römischen Postwesens während der Kaiserzeit*. Zweite durch Nachträge, eine Inhalts-Angabe, ein Regist. u. eine Strassenkarte d. römisch. Reich. vermehrte Aufl. Einzelp. 4 M. Band 34–42: Becker, A. W., *Charikles*. Bilder altgriechischer Sitte, zur genaueren Kenntniss des griechischen Privatlebens. Neu bearbeitet von H. Göll. 3 Bände in 9 Theilen. Einzelpreis 18 Mark.

Band 44–47: Bangabé, A. R., *Précis d'une histoire de la Littérature néohellénique*. 4 Bde. Einzelpreis 8 Mark. Supplementband: Müller, Lucian, Friedrich Ritschl. Eine wissenschaftliche Biographie. 2. Aufl. Einzelpreis 3 Mark.

IV. und V. Serie. ca. 36 Bände.

Band 49–55, 74–78, 86 u. ff.: Reisig, K., *Vorlesungen über lateinische Sprachwissenschaft*. 1. Theil: Etymologie, neu bearbeitet von H. Hagen. 3 Bde. Einzelpreis 6 M. 2. Theil: Semasiologie, neu bearbeitet von Heerdegen (unter der Presse). 3. Theil: Syntax, neu bearbeitet von J. H. Schmalz und G. Landgraf. 9 Bände. Einzelpreis 18 Mark.

Band 56–61, 72. 2. Hälfte 73, 79, 80: Meier, M. H. E. und G. F. Schoemann *Der attische Prozess*. Neu bearbeitet von J. H. Lipsius. 2 Bände in 10 Thln. Einzelpreis 20 Mark.

Band 62–70: Becker, A. W., *Gallus oder römische Scenen aus der Zeit Augusts*. Zur genaueren Kenntniss des römischen Privatlebens. Neu bearbeitet von H. Göll. 2 Bände. Einzelpreis 18 Mark.

Band 71–72. 1. Hälfte. Ussing, J. L., *Erziehung und Jugendunterricht bei den Griechen und Römern*. Neue Bearbeitung. Einzelpreis 3 Mark.

VI. und VII. Serie. ca. 32 Bände.

Band 81–85, 89 u. ff.: Holm, A., *Griechische Geschichte* von ihrem Ursprung bis zum Untergange der Selbständigkeit Griechenlands. ca. 20 Bände. Einzelpreis ca. 40 Mark.

In Vorbereitung befinden sich:

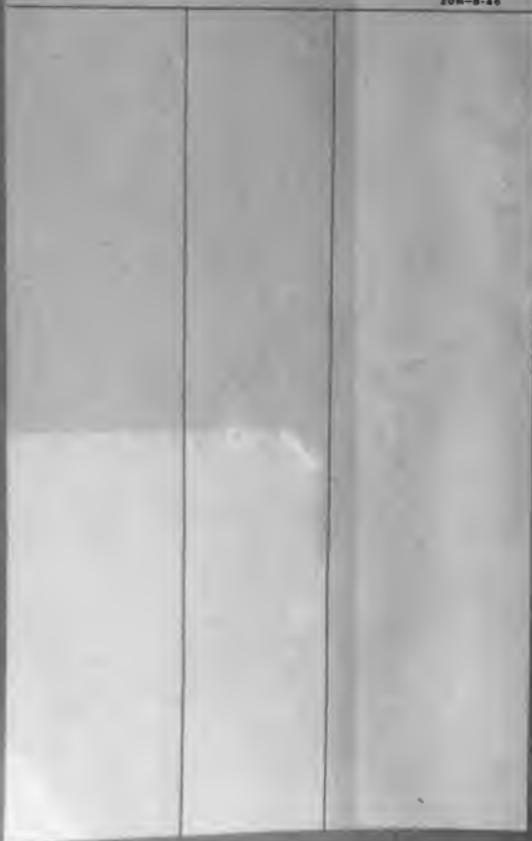
Movers, F. K., *Die Phönizier*. Neu bearbeitet von J. Krall. — Rehm, H. I., *Lehrbuch der griechischen und römischen Metrik*.

Wegen der Fortsetzung behalten wir uns Mittheilung vor.

To avoid fine, this book should be returned on
or before the date last stamped below

20M-5-46

879-1
M 461 p

Stanford University Library
Stanford, California

In order that others may use this book,
please return it as soon as possible, but
not later than the date due.

